

Editorial

Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr

„Și în iad, ridicându-și ochii săi, fiind în munci, el a văzut pe Avraam de departe și pe Lazăr în sânul lui” (Luca 16, 23).

În această duminică am ascultat la Sfânta Liturghie o parabolă a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cunoscută sub numele de *Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr*. Ascultând cele spuse de Domnul putem desprinde trei adevăruri fundamentale pentru înțelegerea legăturii care există între viața omului trăită în trup pe pământ și viața sufletului său despărțit de trup prin moarte.

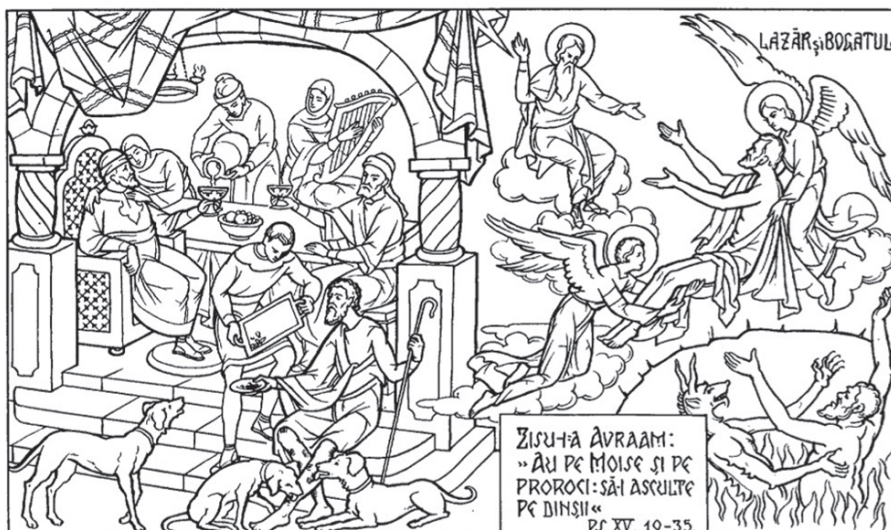
În primul rând, Evanghelia ne arată că sufletul nemuritor al omului, după despărțirea sa de trup, ajunge fie în bucuria dreptilor, fie în întristarea păcătoșilor nepocăiți, adică fie în starea fericită din rai, fie în starea tristă și chinuitoare din iad. Această precizare este deosebit de importantă, deoarece ea ne arată valoarea unică a vieții omului pe pământ. Și anume, deși viața omului trăită în trup pe pământ este una limitată și trecătoare, de ea depinde viața sufletului nemuritor, după despărțirea acestuia de trup.

În al doilea rând, înțelegem din Evanghelie că, după despărțirea sa de trup, sufletul omului nu se află într-o stare de amorțire sau inconștiență, ci sufletul omului despărțit de trup este activ, are conștiința luminată și poate comunica spiritual cu alte suflete, mai ales cu sufletele dreptilor din rai care au trăit pe pământ în credință, împlinind voia lui Dumnezeu în viața lor.

În al treilea rând, învățăm că sufletele oamenilor, după despărțirea lor de trupuri, sunt conștiente de starea proprie în care se află și de deosebirea care există între rai și iad, între comuniune fericită și

singurătate nefericită sau chinuitoare.

Pericopa evanghelică prezintă două personaje: un bogat, căruia nu i se dă nici măcar numele, și un om sărac și bolnav, pe nume Lazăr. În planul vieții pământești, primul este înfățișat ca un om cu o stare materială de excepție, întrebuințată într-un mod egoist, cu un dispreț total față de semenii săi. „Se îmbrăca în porfiră și vison”, porfira (sau purpura) fiind un veșmânt colorat cu sângele unui melc marin, foarte rar și scump, purtat doar de conducătorii de stat și de

cetăți, ori de oameni cu averi foarte mari, iar visonul era o specie de in indian, asemănătoare cu mătasea, prețuit pentru finețea și culoarea sa strălucitoare. Despre același bogat, Mântuitorul mai spunea că se veselea „în chip strălucit” în toate zilele (cf. Luca 16, 19). În contrast cu el, trăia un sărac, un oarecare Lazăr, care zăcea în fața porții bogatului, în tovărășia câinilor vagabonzi, care lingeau bubele, deci era și bolnav – lipsit de hrană, încât ar fi dorit să guste măcar din resturile care cădeau de la masa bogatului, dar nici de acestea nu s-a învrednicit. Aceasta este prima parte a tabloului înfățișat de pericopa evanghelică, un tablou sumbru care, din nefericire, se perpetuează până în zilele noastre.

Această prezentare a două stări sociale și spirituale opuse, trăite de doi oameni diferiți, ne arată că **Dumnezeu respectă libertatea omului de a-și trăi viața pe pământ în mod diferit.**

Așadar, în partea a doua a Evangheliei de astăzi vedem cum, după moartea trupului, se schimbă starea sufletului bogatului și starea sufletului săracului. Bogatul își sfârșește viața în păcate și este înmormân-

(continuare în pagina 2)

Cuprins

Minunea învierii fiicei lui Iair	3
Poezie creștină	5
Rugăciune	9
„Mergi și fă și tu asemenea!”	10
Traduceri din Sf. Părinți	11
Sf. Grigorie Decapolitul	15
„Bogăția de ar curge...”	16
Dregătorul bogat – păzirea poruncilor	17
Theologica	17

Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr

(urmare din pagina 1)

tat. Din acest moment Evanghelia vorbește numai despre trupul lui, fiindcă bogatul a trăit numai tru-pește. De multă vreme, prin viața pe care o ducea el își îngropase sufletul în plăceri trupești. Sufletul său, în loc să se înduhovnicească trupul său, a făcut din el un mormânt înainte de vreme. Sfântul Ioan Gură de Aur ne lămurește, spunând: „*Și să nu-mi arăți doar că cineva mănâncă bucate de multe feluri, că are haine de mătase, că îl însoțește pretutindeni cete de robi și că se fudulește prin piață – ci descoperă-mi conștiința lui, și vei vedea înlăuntrul ei mare tulburare din pricina păcatelor, frică neîncetată, vifor, gâlceavă. Vei vedea mintea suind ca la un tribunal pe tronul cel împărătesc al conștiinței, așezându-se ca un judecător, aducând de față, ca pe niște călăi, gândurile, legând cugetul, chinuindu-l pentru greșale și strigând cu glas mare, fără să știe cineva afară de Cel Ce poate vedea tainele sufletelor. Astfel, curvarul, chiar dac-ar fi de o mie de ori bogat, chiar dacă n-ar avea niciun pârâș, nu încetează a se pâri pe sine în chip lăuntric; și plăcerea lui e vremelnică, iar durerea neîncetată – din toate părțile frică și cutremur, bănuială și neliniște. El se teme de ulițele dosnice, se teme până și de umbre, se teme de slugile sale, de cei ce îl cunosc și de cei nu îl cunosc, de cea pe care a nedreptățit-o, de cel pe care l-a jignit. Oriunde ar merge, nu are conștiința ca pârâș și amarnic, de sine însuși fiind osândit și neputând afla cât de puțină tihnă: că și în pat, și la masă, și în oraș, și acasă, și ziua, și noaptea și chiar în vis, i se nălucesc păcatele săvârșite și duce viața lui Cain, „suspinând și tremurând pe pământ”, și are pururea foc adunat înlăuntrul său, fără să știe nimeni. Așa pățimesc și răpitorii, și lacomii; așa pățimesc și bețivii și, pe scurt, și cei ce viețuiesc în păcate: că nu poate fi mituit acel județ, ci, chiar dacă nu urmă;* și

chiar dacă urmă calea răutății, odată cu încetarea plăcerii păcatului simțim totuși durerea lui.

Întrucât bogatul nemilostiv trăia într-o totală stare egoistă, de mulțumire de sine, de apreciere de sine, de preocupare exclusivă de sine, el nu se mai gândea nici la Dumnezeu, dătătorul vieții și al fericirii, nici la săracii și bolnavii nefericiți, care aveau nevoie de ajutorul lui. Prin urmare, putem înțelege mai bine că bogatul nemilostiv a fost osândit nu atât pentru faptele lui rele, cât pentru binele pe care putea să-l facă, dar nu l-a făcut și pentru că a confundat libertatea cu lenevia și cu insensibilitatea sau nepăsarea spirituală.

Despre moartea săracului Lazăr, Evanghelia spune că sufletul acestuia a fost dus de îngeri în ceruri, „în sânul lui Avraam”, adică în fericita bucurie a dreptilor din Rai. Aici, Lazăr și-a găsit fericirea cu sfinții care în timpul vieții lor pământești au împlinit voia lui Dumnezeu în rugăciune, răbdare și fapte bune. Ca atare, sufletul bogatului păcătos merge în iad, iar trupul lui e pus în mormânt, pentru a se desface în cele din care a fost alcătuit. Sufletul bogatului iubitor de plăceri lumești, după judecată, ajunge deci în iad, la un loc de chin și de suferință, la un loc de pedeapsă pentru păcatele sale. Deși iadul este un loc al nevederii, totuși de aici el poate să și vadă pe Lazăr și chiar să converseze cu Avraam. Bogatul nemilostiv vede pe săracul Lazăr, pe care îl recunoaște și îl numește chiar după nume. Datorită acestui fapt, bogatul are îndrăzneala să se adreseze lui Avraam cu rugămintea de a-l trimite pe Lazăr să-i răcorească setea printr-o picătură de apă ce se prelinge pe deget.

„Sânul lui Avraam”, despre care vorbește Sfântul Evanghelist Luca, este un loc de liniște și pace, este un loc de fericire. Fericirea, cum vedem, este asimilată sânului strămoșilor. Astfel, după cum mama strânge la sânul ei pe copil, arătând, pe de o parte, dragostea și grija sa, iar pe de altă parte, exprimând bucuria și liniștea copilului, tot așa și Lazăr se odihnește în sânul lui Avraam după ce a ieșit din lumea aceasta. Din Sfânta Scriptură știm că sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu și de ele nu se poate atinge niciun rău. Crediciosul este protejat de căldura Duhului Sfânt întrucât s-a nevoit în lumea aceasta cu postul și rugăciunea. Aceste virtuți țin sufletul în comuniune de iubire cu Dumnezeu, inima lui devenind lăcaș al Preasfintei Treimi. Însuși Mântuitorul Iisus Hristos ne spune: „*Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui*” (Ioan 14, 21). În felul acesta noi suntem cu adevărat locuințe ale Duhului Sfânt, biserici ale lui Dumnezeu.

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană

Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com

Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.

ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Daniel Budeanu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Marius Stochițoiu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

Așa cum în Biserică Dumnezeu este prezent prin Sfintele Taine, prin sfintele icoane și prin Sfânta Liturghie, tot așa și în sufletul nostru Dumnezeu este prezent când ne rugăm cu credință stăruitoare, când Îl chemăm intens. Atunci El vine și se așază în noi, așa cum spunem la rugăciunea Împărate ceresc: „*Vino și te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre*”. De asemenea, Mântuitorul Hristos ne spune că noi suntem poporul Său, oile duhovnicești, cuvântătoare ale turmei Sale și că în noi El va locui. Așa se face că în noi, încă de la Taina Sfântului Botez, suntem purtători de Dumnezeu sau, mai bine zis, suntem purtați de Dumnezeu, căci noi nu am putea să mișcăm și să facem nimic în lumea aceasta, dacă nu ne-ar ajuta Dumnezeu, așa cum El Însuși mărturisește: „*Fără Mine nu puteți face nimic*” (Ioan 15, 5).

Evanghelia de astăzi ne învață că omul trebuie să împlinească voia lui Dumnezeu în tot timpul vieții sale, urmând pilda și învățătura dreptilor și sfinților, nu așteptând minuni la tot pasul și mai ales învieri din morți. De ce? Pentru că învierea sufletului din moartea cauzată de păcat, învierea realizată prin rugăciune, pocăință și fapte bune este mai necesară decât a vedea cu ochii trupești morți înviind din mormânt. Din ce motiv? Deoarece învierea morților din morminte este darul exclusiv al lui Dumnezeu, însă învierea sufletului din moartea cauzată de păcat cere și osteneală sau participare din partea omului, după cum ne învață Sfântul Isaac Sirul.

Să ne ajute Preamilostivul Dumnezeu să înțelegem că judecata Lui privind mântuirea noastră este dreaptă și că ea ține seama de libertatea noastră de a alege viața trăită în comuniune cu Dumnezeu,

sau în uitare de Dumnezeu, de a trăi viața în iubire milostivă față de oameni, sau în nepăsare față de ei. Dumnezeu este veșnic fericit, deoarece este veșnic bun și milostiv. Iar dacă și noi devenim buni și milostivi, ne bucurăm pururea de fericirea raiului, de iubirea Lui milostivă. Iată cum trebuie să înțelegem solidaritatea umană! Iată cum trebuie să-i sprijinim pe semenii noștri! Poporul român, în înțelepciunea lui, spunea că „acela care pe sărac ajută, pe Dumnezeu Îl împrumută”. Sfântul Ioan Gură de Aur spunea că nu cei săraci au nevoie de bogați, ci dimpotrivă, bogații au nevoie de săraci, căci săracul dobândește de la bogat doar o pâine și o haină, pe când bogatul dobândește, prin sărac, cerul și fericirea cea veșnică. Iar un mare predicator grec din veacul al XVIII-lea, Ilie Miniati, scria că oamenii pe care îi ajută „cer de la tine cheia ca să-ți deschidă ușa raiului”.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să înțelegem cât de prețioasă este viața noastră pe pământ ca pregătire pentru viața veșnică fericită. Prin cuvântul bun, rugăciunea pentru alții, ajutorarea săracilor, cercetarea bolnavilor realizăm ceea ce spune poporul nostru luminat de Sfânta Evanghelie: „Dar din dar se face Rai”. Dăruind noi altora din darurile pe care le-am primit de la Dumnezeu și le-am cultivat, prin rugăciune și muncă, dobândim Raiul sau fericirea vieții veșnice, spre slava lui Dumnezeu, bucuria îngerilor și mântuirea noastră. Amin!

Pr. Cătălin Chesnoiu

Parohia Pojogeni

Protopopiatul Tg-Cărbunesti, județul Gorj

(predică la Duminica a XXII-a după Rusalii,

Sf. Ev. Luca 16, 19-31, 2 noiembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Minunea învierii fiicei lui Iair sau despre credința făcătoare de minuni

Pericopa acestei zile de Duminică ne aduce în fața ochilor trupești și a celor duhovnicești două persoane: una „ca de doisprezece ani” și care era pe moarte și alta care suferea de o boală de doisprezece ani. Coincidența nu este deloc întâmplătoare, deoarece numărul 12 simbolizează Împărăția Lui Dumnezeu, în care nu va mai fi nici durere, nici boală și unde nici moartea nu va mai fi o realitate tulburătoare, după cum frumos se exprimă ÎPS Păinte Calinic, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților.

La întoarcerea din ținutul Gherghesenilor Mântuitorul nostru Iisus Hristos sosește în patria Sa, Capernaum unde mai marele sinagogii îl așteaptă cu înfrigurare; acesta, pe numele

său Iair, avea numai o singură fiică de doisprezece ani și care era pe moarte. Spre deosebire de sutașul roman, care se mărturisea pe sine nevrednic pentru ca Iisus să intre în casa sa, Iair cade la picioarele Mântuitorului și Îl roagă să intre în casa sa. Acest lucru îl scoate în evidență și Sfântul Apostol și Evanghelist Matei” când spune: „*L-a rugat mult*” (Matei V, 23).

Pe drumul spre casa lui Iair apare încă o situație neașteptată: o femeie din Cezareea lui Filip care de doisprezece ani avea scurgere de sânge (hemoragie) și care își cheltuisese toată averea ei cu leacurile doctorilor, apropiindu-se de Iisus, s-a atins de poala hainei Lui. Sfântul Apostol Iacov spune că, dacă ne apropiem de

Dumnezeu, și Dumnezeu Se apropie de noi (Iacov IV, 8), iar femeia atingându-se de veșmântul Domnului, îndată i s-a oprit curgerea sângelui ei (Luca VIII, 43-44).

Probabil că femeia s-a atins de unul din ciucurii hainei Lui, ciucurii fiind semnul că persoana respecta Legea, care la evrei folosea drept manta, o Lege care interzicea celui necurat să se atingă de un altul care este curat, pentru a nu-l întina și pe acela (Leviticul XV, 25). Probabil la acest lucru s-a gândit femeia atunci când Iisus, deși cunoaștea cine s-a atins de El, a întrebat: „*Cine este cel ce s-a atins de Mine?*”

(Luca IX, 45). Mântuitorul, la rândul Său, trece peste prevederile Legii, pentru că El nu a vrut să-i reproșeze femeii atingerea de hainele Sale, ci doar a vrut să-i arate că vindecarea s-a petrecut cu știrea Lui, chiar dacă ea s-a atins de El pe ascuns.

La întrebarea lui Iisus, Petru, împreună cu ucenicii Săi, spune: „Învățătorule, *mulțimile Te îmbulzesc și Te strâmtorează și Tu zici: Cine este cel ce s-a atins de Mine?*” (Luca IX, 45). Domnul vrea – în iconomia iubirii Sale – să accentueze faptul că nu este o vorba de o simplă atingere, spunând: „*S-a atins de Mine cineva. Căci am simțit o putere care a ieșit din Mine*” (Luca IX, 46).

Puterea la care face referire Domnul este puterea vindecătoare de care avea nevoie femeia care, văzându-se descoperită, dar și îndemnată de privirea iubitoare a lui Hristos, (Marcu V, 32), „*a venit tremurând, și căzând înaintea Lui, a spus de față cu tot poporul motivul pentru*

care s-a atins de El și cum s-a tămăduit îndată” (Luca IX, 47).

Sfinții Evangheliști consideră că femeia tremura, arătând emoția care o trăia în prezența lui Hristos, ca semn de recunoștință pentru vindecarea săvârșită, dar și pentru teama care o încerca ea fiindcă se temea de faptul că L-a atins pe Iisus, necurată fiind, dar și pentru că încălcase Legea. Cu toate acestea, spre deosebire de confrății ei, care erau foarte radicali cu cei care încălcau Legea, Iisus are o atitudine peste așteptările sale: astfel, EL îi spune: „Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mântuit.

Mergi în pace!” (Luca IX, 48). Cine oare ar putea reda bucuria femeii la auzul cuvintelor care îi anunțau vindecarea?

Și încă vorbind EL, a venit cineva din partea familiei mai marelui sinagogii care îi spune că fiica sa a murit și să facă bine să nu mai deranjeze pe Învățătorul. Atunci Iisus, văzându-l pe Iair deznădăjduit, îi spune: „*Nu te teme, crede numai și se va izbăvi!*” (Luca IX, 50). Ajungând la casa mai marelui sina-

gogii, Iisus n-a lăsat pe nimeni să intre decât numai pe Petru, pe Ioan și pe Iacov, aceiași Apostoli care mai târziu vor lua parte la Schimbarea la Față de pe muntele Taborului.

Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, spune: „*Nu plângeți, nu a murit, ci doarme*” (Luca IX, 52). O astfel de constatare numai Bunul Dumnezeu o putea face. Cum adică nu a murit? Moartea copilei a fost constatată și de mulțimea din împrejur. De aceea spusele Mântuitorului au stârnit ilaritate. Sfinții Evangheliști surprind momentul când „*râdeau de El, știind că a murit*” (Luca IX, 53). Râdeau pentru că ei nu știau că Iisus Hristos este – „Calea, Adevărul și Viața” – este Stăpân al morții, de aceea, pentru El, moartea copilei nu era decât un somn trecător.

Cu toate că ea era moartă deja, Domnul i se adresează copilei ca unui om care doarme: „*Talita, kumi!*” (Matei Marcu V, 4), adică „*Copilă, scoală-te*” (Luca, V, 54). Acum râsul acelor

li s-a întors împotriva: „De cei batjocoritori El râde, iar celor smeriți le dă har”, cum spune înțeleptul Solomon. Și la glasul Lui Iisus „duhul ei s-a întors și a înviat îndată: și a poruncit să i se dea să mănânce” (Luca V, 55).

La fel cum credința femeii în Iisus Hristos era remediul tuturor suferințelor și umilințelor pe care le îndurase, și această credință nu a putut fi tănuțită, la fel se întâmplă cu minunea vindecării fiicei lui Iair, minune care nu a putut

fi tănuțită, ci din contră „a ieșit vestea aceasta în tot ținutul acela” (Matei IX, 26), adică în toată Galileea. De altfel, o astfel de minune nici nu putea rămâne tănuțită. Ba, mai mult, credința femeii și cea a lui Iair devin făcătoare de minuni!

Marius Stochițoiu

(reflecție la Duminica a XXIV-a după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 8, 41-56, 9 noiembrie)

Sursă foto: crestinortodox.ro

Poezie creștină

Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur (Hrisostom) (13 nov., 27 și 30 ianuarie)

Mare dascăl și luminător,
Sfântul Ioan „Gură de Aur”
Al Domnului Hristos slujitor,
Pentru Ortodoxie scump tezaur,

A venit pe-acest pământ (an.344),
În Antiohia, din părinți cu bun renume:
Secund Stratilatul și Antuza,
Creștini din înalta lume.

Pierzându-l pe al său tată,
Chiar din frageda pruncie,
Antuza, mama sa minunată,
I-a vegheat copilăria.

În candoarea-i rețrăită
L-a crescut pe fiul său.
De-o educație desăvârșită,
Ea s-a ocupat mereu,

Pentru că a înțeles
Scopul nostru pe pământ;
L-a educat pentru veșnicie
Și..., într-adevăr, e Sfânt!

Dascăli de mare valoare
Mintea lui au luminat;
Andragatiu și Libaniu
Tot ce știau l-au învățat.

Toată știința elinească
A deprins-o repede, ușor
Și cu Diodor din Tars, teologia,
A studiat-o cu mult spor.(370)

Aprins de viața pustnicească (375),
Petrece-n post și rugăciune (2 ani),
După ce în mănăstire (4 ani),
Sporise în înțelepciune.

Se întoarce însă acasă,
Fiind bolnav și slăbit,
Unde credincioasa-i mamă,
Cu multă bucurie l-a îngrijit.

În anul 381, episcopul Meletie,
Ca diacon l-a hirotonit.
Apoi, (împotriva voinței sale)
Flavian I l-a și preoțit (386).

Când mâinile peste el și-a pus
Și Sfântul Ioan capul și-a plecat
Pentru rânduiala preoției,
Peste el un porumbel alb a zburat.

Au fost cu toții fascinați
De minunea arătată,
Și-au dat seama, încântați,
Că hirotonia a fost binecuvântată.

Văzându-i talentul oratoric,
Flavian l-a rânduit predicator;
Cu câtă naturalețe,
Vorbea întregului popor!

Caracterul său deschis,
Ca și chipul luminos,
Răzbăteau din interiorul
Sufletului său frumos.

Ca un râu curgea iubirea
Din gura lui cea curată;
Nimeni parcă n-a vorbit
Așa frumos niciodată!

Numele de „Hrisostom”
Pe drept și l-a câștigat,
Prin adâncimea cuvintelor sale,
Acest predicator minunat.

În această perioadă, (375-386)
Scrisului s-a dedicat,
Tratate duhovnicești
Nemuritoare a realizat.

Numeroase omilii
Sfântul Ioan a alcătuit (386-397);
Cu atâta har făcute, încât
Peste 1600 de ani au depășit.

Pe vremea împărăției lui Arcadie,
Când patriarhul Nectarie a murit,
Au strâns toți patriarhii din imperiu
Pentru a fi alt patriarh numit.

În mijlocul lor strălucea, Ioan,
Ca soarele în loc întunecat
Și cercetând ei l-au descoperit,
Că e de Dumnezeu insuflat

Cu multă învățătură
Și întru toate imaculat,
Un vas ales împodobit
Și de Domnul binecuvântat.

Când mâinile peste el și-au pus
Ca patriarh să îl sfințească,
Altarul de văpaie s-a umplut
Arătând slava cea Cerească.

Patriarh de Constantinopol,
Pe 26 februarie 398, a fost numit
Și cu multă înțelepciune
Biserica lui Hristos a păstorit:

Preoțimea din cetate
El a început a reforma,
Luxul din reședința episcopală
A reușit Sfântul a-l diminua.

Introducând și traiul monahicesc,
A făcut economii;
La săraci și la spitale
A dus aceste bogății.

El însuși averea și-a vândut
Și-a împărțit-o cu-a sa voie;
Domnului i-a dat-o „cu împrumut”,
Prin toți cei ce aveau nevoie.

Prin lucrarea misionară,
Câte suflete a salvat!
Până la Marea Neagră și Dunăre,
La goții de-aici, misiuni a organizat.

De răspândirea credinței ortodoxe
Foarte mult s-a străduit
Și pentru Evanghelizarea satelor
Și mai mult Sfântul Ioan s-a ostenit.

În Constantinopol, era un dregător,
Ce la împărat a fost pârât,
Fiind scos din dregătorie
Și din palate a fost izgonit.

Măhnit, la Sfântul Ioan s-a gândit,
Ca de mânia împărătească,
Să meargă noaptea pe ascuns,
Ca fericitul să îl izbăvească.

În taină, la ușa Sfântului s-a dus,
Ajuns acolo, pe Proclu l-a rugat
Ca la Patriarh să intre
Dar, a văzut că era ocupat.

Căutând prin crăpătura ușii,
Proclu a văzut că de vorbă stătea
Cu un alt bărbat, pleșuv, cu barbă
Și că acesta la ureche îi spunea.

A încercat și a doua, și-a treia oară,
Însă fără niciun rezultat,
Fiindcă bărbatul necunoscut
De lângă Sfântul nu s-a depărtat.

Și-a dat seama că cel ce vine
La Patriarh, e de la Dumnezeu,
Pentru că, fără să fie văzut,
Intră în taină la stăpânul său.

Când Sfântul Ioan și-a amintit,
Pe fratele Proclu l-a întrebat,
Dacă cel cu pricina, cel nedreptățit,
Pe Sfântul nu l-a căutat.

„De mai multe ori el a venit,
Dar cu altul erai ocupat”
Și încercând să îl descrie,
Sfântul Ioan a rămas mirat.

În timp ce, concentrat, scria
Tâlcuirea Epistolelor,
Sfântul Apostol Pavel îi dicta
Pentru tâlcuirea corectă a lor.

Sfântul Ioan i-a mulțumit
Preabunului Dumnezeu,
Că n-a trecut cu vederea
Ostenelile lui și l-a ajutat mereu.

Proclu, văzând în icoană
Pe Sfântul Pavel, l-a recunoscut,
Că tocmai el era bărbatul
Pe care lângă Sfânt l-a văzut.

Fericitul, la împărat s-a dus,
Și pentru cel pârât l-a rugat,

Care, în vechea dregătorie l-a pus,
Iar dregătorul mult s-a bucurat.

Corupția și patimile,
Pe față, Sfântul Ioan a criticat,
Încât, de la Palat și din Biserică,
Pe foarte mulți a deranjat.

Mustra, însă mustra cu blândețe,
Ca un părinte iubitor;
Purtând grijă de sufletele
Celor ce le era păstor.

Dar la Sinodul din Efes (401)
Pe care Sfântul Ioan l-a convocat,
Teofil, Arhiepiscopul Alexandriei,
Pe nedrept s-a supărat,

Devenindu-i aprig dușman
Și, ca pedeapsă nedreaptă,
La „**Sinodul de la Stejar**”
S-a hotărât „depunerea din treaptă”.

Până chiar și împăratul Arcadie,
Hotărârea a semnat
Și **Sfântul Ioan Gură de Aur**
În **Bitinia a fost exilat**.

După doar două luni de zile,
Împăratul înapoi l-a chemat,
Că atât revolta poporului,
Cât și cutremurul l-au înspăimântat.

Dar, când împărătesei Eudoxia,
O statuie din argint i-au ridicat
Lângă o biserică, din nou,
Sfântul Ioan i-a criticat.

I-au interzis atunci să slujească,
Dar, el oamenii a adunat
Și într-o baie publică
Pe catehumeni i-a botezat.

Continuându-și misiunea,
Ura lor s-a accentuat
Și-n a treia zi de Înviere (404),
Prin abuz, l-au arestat.

Apoi, în iunie, în Armenia Mică
Pe Sf. Ioan Hrisostom l-au exilat;
Și chiar mai departe, dar la Comana,
El la Domnul s-a mutat. (14 sept. 407)

Înainte, pentru toate a mulțumit,
Dând slavă lui Dumnezeu;
Plecând din lume, blând și bun,
Așa cum a trăit mereu.

Abia după trei decenii,
Ei, Sfintele Moaște-au adus (27 ian. 438)
Și-n Biserica din Constantinopol
Cu multă evlavie le-au pus.

Mare deschizător de drumuri
Și un ierarh desăvârșit,
Care a slujit cu dăruire,
De la început până la sfârșit.

El a lăsat ca moștenire
Bisericii Domnului Hristos:
Omilii, scrisori, tratate,
Rugăciuni de mult folos,

„**Tălmăcirea Evangheliei**”
După Matei, „**Tălmăcirea**
La cele **14 Epistole ale lui Pavel**”
„**Cuvântări despre statui**”,

Sunt adevărate îndreptare
Pentru o viață desăvârșită,
Alcătuite cu înțelepciune
De o minte strălucită.

Centrat fiind pe simplitate,
Naturalețe, limbă și stil,
Îmbinarea dintre fond și formă
A făcut-o armonios, subtil.

Capodopera sa literară și teologică:
Tratatul „Despre preoție”,
A rămas pentru Biserica
O imensă bogăție,

Sub formă de dialog,
Cu principii de bază cuprinse,
Despre cler și sensul excepțional
Al preoției, în cele șase cărți scrise,

Iar „**Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur**”
Ne amintește mereu,
Că cel ce a alcătuit-o,
A fost insuflat de Dumnezeu,

La fel cum a fost viața toată
În tot ce-a scris și-a cuvântat;
Și credința apostolică adevărată,
Prin Duhul Sfânt a predicat,

Împreună cu Sf. Vasile și Grigorie,
Adevărații ctitori ai Ortodoxiei;
Toți Trei îndrumând cu bucurie
Spre moștenirea Împărăției.

Că așa lucrează Domnul
Prin Îngerii și Sfinții Săi,
Ca întreaga Sa zidire
Să fie ocrotită de cei răi.

Noi, ortodocșii, îl cinștim
Permanent pe-acest mare Sfânt
Și pe **13 nov., 27 și 30 ian.** îl prăznuim,
Cât vom trăi pe-acest pământ!

Cu-ale lui sfinte rugăciuni,
Domnul să ne lumineze
Și la Înfricoșata Judecată,
De-a Dreapta Sa să ne așeze!

Dumitra Groza

(13 nov. 2014)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezie creștină

Intrarea în Biserică a Sfintei Fecioare Maria (Ovedenia -21 noiembrie)

E zi de bucurie și praznic sfânt,
Ce strălucește pe-ntregul pământ
În Biserica Ortodoxă creștină
Și a deschis drumul spre lumină.

Prin hotărârea lui Dumnezeu
De-a scăpa omenirea de cel-rău,
Fecioara Maria a fost rânduită
Să fie Maică și Fecioară slăvită.

Nimbul de sfințenie al Mariei
Ne-a dus pe calea bucuriei,
Fiind ea mai cinstită decât Heruvimii
Și mai preamărită decât Serafimii.

În cetatea Nazaretului din Galileea
Trăiau doi bătrâni, în vremea aceea,
Într-o atmosferă de liniște și pace,
Cum puțini au fost de-atunci încoace.

Multe lucruri frumoase au cunoscut,
În viața lor, încă de la început;
Se bucurau de sănătate deplină,
Trăind într-o armonie divină.

În toate aveau îndeplănit,
Că se trăgeau dintr-un neam mare;
Ioachim era din neam împărătesc,
Iar **Ana** fiind din neam preoțesc.

Multe motive să fie fericiți,
Dar nu puteau să fie împliniți,
Căci viața lor demnă și liniștită
De-un mare neajuns era umbră.

Nu puteau să aibă copii,
Ce-ar fi adus atâtea bucurii
Și atâtea satisfacții pentru toți,
Urmând să aibă-apoi și nepoți.

Neamul lor s-ar fi înmulțit
Și rostul lor s-ar fi împlinit,
Lăsând vlăstar în urma lor,
Iar la bătrânețe un ajutor.

Că la iudei necinste însemna
Să nu lași copii în urma ta,
Care să ducă mai departe,
Din toate ce-au avut ei parte.

Deși bătrâni, încă mai stăruiau
În rugăciuni și nădăjduiau,
Că Bunul Dumnezeu nu-i va uita
Și până la urmă îi va ajuta,

Ridicând ocară numelui lor
Între rudenii și-n conștiința iudeilor

Și vor putea în ochi să îi privească
Fără să se mai învinovătească.

Încrezători în a Domnului bunătate,
Știind că la Dumnezeu orice se poate,
Nădejdea de-a fi părinți n-a încetat
Și permanent, cu credință, s-au rugat.

Rugăciunea lor era caldă și puternică
Și această familie mai vrednică
Decât toți oamenii de pe pământ,
Avea să se bucure mult, în curând,

Că Bunul Dumnezeu s-a îndurat
Și rugăciunile lor curate a ascultat,
Că văzând credința lor fierbinte,
A îndeplinit marea lor rugămintă.

La prăznuirea unei mari sărbători,
Pe Ioachim l-au trecut reci fiori,
Când, a fost întors de la altar,
Sub motiv că n-a primit în dar

Copilul cel mult așteptat
Și că Domnul nu l-a binecuvântat;
Darurile la altar n-au fost primite,
Cu toate c-ar fi fost binevenite.

Cu sufletul plin de amărăciune,
Dar călăuzit de înțelepciune,
S-a hotărât să se retragă în pustie,
Ca mai aproape de Dumnezeu să fie.

Voia să stea în post și rugăciune
Și mai mult Domnului a se supune;
Sperând că va fi până la urmă ascultat
Și va fi de Dumnezeu binecuvântat.

Credința lui n-a fost în zadar,
Că a primit mult-așteptatul **dar**;
Vestea cea mare, care urma să fie,
Pentru-ntreaga lume, o mare bucurie.

Acasă, **Ana** era și mai întristată,
Și se plimba îngândurată
Prin grădina frumos înverzită,
Simțindu-se de Ioachim părăsită.

Văzând un cuib de păsări cu pui,
Se simțea singură, a nimănui,
Că și păsările aveau urmași,
Chiar de erau pui mici și golași.

Se ruga cu multă stăruință
În nemăsurata ei credință,
Ca Dumnezeu, de ea să-și amintească
Și cu un prunc să o miluiască.

În plângerea și tânguirea sa,
A venit spre-a o consola
Îngerul Domnului, care i-a zis,
Că Bunul Dumnezeu l-a trimis,

Să-i dea **vestea** minunată,
Că rugăciunea ei a fost ascultată,
Iar stăpîciunea se va risipi
Și-un prunc, la bătrânețe, va zămisli.

În același timp, Îngerul a plecat
Și pe Ioachim l-a înștiințat
De nașterea Sfintei Fecioare,
A Domnului Născătoare.

Maria va fi numele său
Și prin ea ne va izbăvi de rău.
S-a bucurat atât de tare...,
De a Domnului binecuvântare.

Imensă le-a fost bucuria
Când s-a născut prunca Maria,
Răsărită ca un „crin alb între vâlcele”,
Strălucind printre atâtea floricele.

Un ospăț mare au făcut,
Iar pe cei pe care i-au cunoscut,
În special, rude și prieteni au invitat
Și împreună cu ei s-au bucurat.

Au chemat și preoții să sfințească,
Locul în care o să locuiască
Prunca cea binecuvântată,
Ce va fi de-a pururi lăudată.

Numele **Maria**, atunci i l-au pus,
Un nume decât toate mai presus,
Ce-nseamnă „**doamnă, împărăteasă**”
Și din toată zidirea cea mai aleasă.

Maria le-a adus speranță și veselie,
Liniște și nespūsă bucurie,
Că au uitat de-a lor bătrânețe,
Veselindu-se ca-n tinerețe.

Copleșiți de-a ei perfecțiune,
Nu încetau din rugăciune,
Că era o fetiță încântătoare,
Cum nu era alta sub soare.

Drăgălășenia ei copilărească
Îi ajuta să depășească
Grijile, oboseala și tristețea
Ce-apar odată cu bătrânețea.

Când a primit vestea minunată,
Că va rămâne însărcinată,

Ana făcuse un legământ,
Că pruncu-l va da Domnului Sfânt.

Era și un obicei vechi la iudei,
Pe care l-au respectat și ei;
Primul născut, Domnului să fie închinat,
La Ierusalim în Templul binecuvântat.

Știind că la Templu o să trăiască,
Ana a început să pregătească
Totul cu multă răbdare
Pentru a Mariei plecare,

Că nu prea mult timp s-au bucurat,
De darul lor cel minunat,
Pentru că „promisiunea dată,
Rămâne datorie curată”.

Promisiunea a fost îndeplinită
Și prunca cea prea mult râvnită,
La **vârsta de trei ani și jumătate**,
Pregătită cu de toate,

A plecat din casa părintească,
Ca Domnului să îi slujească,
La Templul din Ierusalim
Și să crească-ntr-un loc divin.

Este o ceremonie sfântă
Care pe toată lumea încântă,
Fiindcă ducerea unei copile la Templu,
Rămânea pentru fete un exemplu.

Cu rigurozitate pregătită,
Această serbare preamărită,
A rămas de neuitat în cetate,
Că fusese pregătită ca la carte:

Într-o superbă rochie îmbrăcată
Și de părinți binecuvântată,
Maria era însoțită de-un alai distins
Și bucurie mare pe toți i-a cuprins:

„Domnișoarele de onoare”,
În straie de sărbătoare,
Purtau în mâini făclii aprinse
Și aranjamente florale distinse.

Zestrea, din timp pregătită
Și întru totul potrivită,
Pentru viața-a mănăstire,
Locul de aleasă cinstire

Era purtată cu responsabilitate,
De părinți și rude apropiate,
Ca, venind aici cu a sa voie,
Fecioara să aibă tot ce are nevoie.

Oricine s-ar fi așteptat,
Ca, deși era un copil binecuvântat,
Să plângă la despărțirea de mamă,
Dar ea n-a luat nimic în seamă,

Decât urcarea cu demnitate
Și cât de repede se poate
A celor douăsprezece trepte ale scării;
Dovedind semne ale puterii.

Deși avea doar trei ani și jumătate,
Le-a urcat fără pauză pe toate,
Cu părul lung, despletit pe spate
A mers, în fugă, mai departe. **(21 nov.)**

Marele Arhiereu Zaharia,
A primit-o în brațe pe Maria
Peste pragul de argint strălucitor,
În aplauzele și cântecele copiilor.

A dus-o-n **Sfânta Sfințelor**
Spre admirația Îngerilor,
(Că doar o dată pe an aici intra
Arhiereul, spre a se închina).

Fiind înștiințat de Duhul Sfânt,
Zaharia știa de vechiul legământ:
„Este Fecioara făgăduită de Isaia....,”
Cea care-L va naște pe Mesia.

I-a arătat locul ei de rugăciune,
Iar Maria plină de înțelepciune,
A înțeles ca un om mare,
Responsabilitatea pe care o are.

Jos, în curtea interioară,
Alaiul a rămas afară,
Cu ochii îndreptați spre Templu,
Având în față un exemplu

De curaj și demnitate,
Care le întrece pe toate;
O fetiță binecuvântată,
Deșteaptă și neînfricată.

Părinții, **Ioachim și Ana**, au plecat,
Dar sufletul, aici, și l-au lăsat,
Unde copila lor încântătoare,
A rămas la Templu cu alte fecioare.

Inima lor de părinți adevărați
Știu că sunt binecuvântați,
Cu o copilă sfântă, preacurată,
Prin care se va mântui lumea toată.

Îi mulțumesc lui Dumnezeu
Și o vizitează la Templu mereu,
Să-și aline sufletul însingurat,
Dar cu gândul curat și împăcat,

Că și-au îndeplinit menirea
Pentru toată omenirea
Și pot pleca liniștiți la Dumnezeu,
Căruia i s-au rugat mereu.

Sperau ca Maria să fie mamă într-o zi,
Dar nicicând nu s-ar fi putut gândi,

La marea cinste ce o așteaptă,
Pe această Fecioară înțeleaptă.

Doar 4 ani, Ioachim a mai trăit, (80 ani)
Apoi Ana la Templu s-a stabilit,
Să fie alături de fiica sa iubită
Și cu-atâtea daruri dăruită.

La Templu, Fecioara Maria,
Răspândea în preajmă bucuria;
Era frumoasă și talentată
Și de toată lumea laudată.

În Sfânta Sfințelor ea se ruga,
Iar **Arhanghelul Gavriil o învăța**
Și îi **tălmăcea Sfânta Scriptură**,
Manualul ei de-nvățătură.

O supraveghea să crească
Și în credință să se întărească;
De multe ori mană cerească îi aducea
Aici, cu care Fecioara se hrănea.

Adeseori Arhiereul observa,
Cum Arhanghelul Gavriil era cu ea;
Ca proroc, se bucura mult Zaharia,
Sperând să-L vadă venind pe Mesia.

Se minuna adesea când vedea
Și Îngerii petrecând împreună cu ea
Și parcă nu mai avea răbdare,
Sperând să prindă ziua cea mare,

Când va veni **Răscumpărătorul**
(Și-i va schimba lumii viitorul),
Prin această **Ușă** minunată,
Ce va rămâne mereu încuiată.

„Tot ce-i sfânt, în cele sfinte se păstrează”
Și Îngerii asupra Fecioarei veghează,
Ca cea mai sfântă dintre toată zidirea
Să crească spre a salva omenirea.

Când Maria a citit în Scriptură,
(Cartea Sfântă de învățătură),
Că Hristos va veni printr-o Fecioară,
Își dorea să fie ea, bunăoară,

Slujnica acelei Fecioare Sfinte,
(Fiind atât de smerită și cuminte)
Și nu bănuia că această vrednicie,
Chiar ei îi era hărăzită să-i fie.

La praznicele mari, Templul plin era,
Că din tot Israelul lumea venea,
Iar fetele de la Templu primeau
Darurile pe care oamenii le aduceau.

Sfântul Iacob Monahul spunea,
Că Maria pe toate le întrecea;
Prin gingășia ei nemaiîntâlnită,
De toată mulțimea era îndrăgită.

Avea o frumusețe unică în lume
Și-o delicatețe ce nu se poate spune,
Pe toți îi primea cu bunăvoință
Emanând evlavie și bunăcuviință.

Când praznicul se termina,
În Sfânta Sfințelor se retrăgea
Continuându-și rugăciunea curată,
Fiind de Domnul binecuvântată.

La toate treburile era de folos:
Cosea, țesea și broda frumos,
Se remarca în tot ce făcea
Și de-aceea, toată lumea o iubea.

Chiar Sfânta Ana o admira,
Fiind fericită alături de ea.
Cât a trăit pe lângă Templu,
I-a fost Fecioarei bun exemplu.

Nu mult i-a fost alături Mariei,
Și a plecat pe drumul veșniciei, (79 ani)
Iar Sfânta Fecioară Precurată
A rămas singură, nemângâiată.

Avea doar 10 ani, când Ana a plecat,
Dar în sufletul ei nevinovat
Își punea nădejdea în Dumnezeu,
Cerând permanent ajutorul Său.

Lucra mereu și se ruga
Și nimic n-o putea tulbura,
Că era întru totul neprihănită;
Cu gândul și cu fapta, fiind smerită.

Vremea a trecut cu repeziciune,
Crescând cu multă înțelepciune,
Și-ar fi trebuit, ca Templul să părăsească,
Ca la 14-15 ani, să se căsătorească.

Preoților Templului le-a mărturisit,
Că ea dintotdeauna și-a dorit
Să-și închine viața lui Dumnezeu
Și să-l slujească la Templu mereu,

Să trăiască în curată feciorie
Și așa toată viața mereu să fie;
Mai ales că rămăsese singură pe lume,
Voia să trăiască, aici, în rugăciune.

Bunul Dumnezeu a rânduit,
Ca Fecioara să aibă trupul împodobit
Cu-o frumusețe uimitoare,
Iar sufletul cu una nepieritoare,

Pregătind-o încă din fragedă pruncie,
Ca vas primitor al darurilor să fie,
Cu trupul și sufletul lipsite de păcat
Și totodată și mintea i-a luminat,

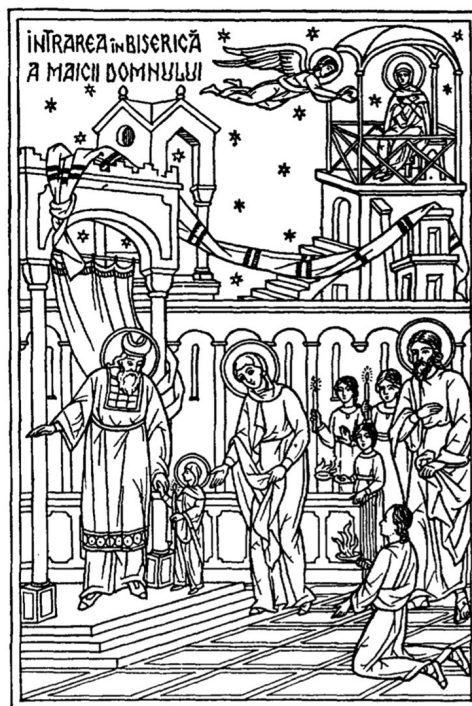
Să înțeleagă „taina cea din veac ascunsă
Și de îngerii nepătrunsă”,

Să fie **Templul** cel mai curat
Al Dumnezeului Celui Întrupat.

Preoții mult s-au bucurat,
Cunoscându-i sufletul neîntinat
Și trupul perfect neprihănit,
Așa cum toată lumea și-a dorit.

Pentru păstrarea sa nevătămată,
Preoții au hotărât să fie dată
În grija unui bătrân credincios,
Ca s-o ocrotească, misterios.

Bunul Dumnezeu l-a desemnat
Pe bătrânul Iosif cel respectat (80 ani),
Pentru credința lui curată
Și de Domnul apreciată,

Că toiagul lui Iosif a înverzit,
Ca și când ar fi prorocit,
Că Dumnezeu o lasă în grija sa
Pe Maria, pentru a o proteja.

Vădov fiind, putea să se logodească
Și-n fața iudeilor să o ocrotească
Pe Sfânta Fecioară Maria,
Ca să-și păstreze fecioria.

Cu acordul preoților a luat,
Acasă, „odorul cel binecuvântat”,
Purtându-i de grijă ca un tată;
Vrând Maria să rămână nemăritată.

Acasă la Iosif, Fecioara broda
Catapeteasma Templului și se bucura
De dragoste și ocrotire netulburată;
Bătrânul Iosif fiindu-i ca un tată.

Toți din familie o iubeau

Și ca pe-o comoară sfântă-o respectau,
Că Iosif câteva luni a fost plecat
În localitățile unde, ca dulgher, a lucrat.

„**Taina cea din veac**” se ivește,
Prin Fecioara care se smerește,
Că lucrând cu repeziciune
Și mintea mereu la rugăciune,

Bunul Dumnezeu a rânduit
Și Îngerul Gavriil cel binevenit,
După 6 luni, în camera Mariei s-a arătat
Și cu bucurie Fecioarei i s-a închinat.

Venise cu „Buna-Vestire”(25 martie)
Să-i dea minunată știre,
Că va fi Maica Fiului lui Dumnezeu,
Căruia îi va sluji mereu.

La întrebarea ei nevinovată,
Arhanghelul Gavriil i-a răspuns îndată,
Că puterea Duhului Sfânt o va umbri
Și, chiar Fecioară fiind, va zămisi.

Prin acceptul ei : „**Fie mie!**”
Toți ne-am umplut de bucurie
Și-n acel moment binecuvântat,
Fiul lui Dumnezeu S-a Întrupat!

„**Intrarea Fecioarei în Templu**”(21 nov.)
A rămas pentru omenire un exemplu;
Maria este ființa omenească desăvârșită,
Cum dintru-nceput de Domnu-a fost zidită.

O prăznuim pe **21 noiembrie** an de an,
Din anul 543 (de la Împăratul Iustinian)
La Ierusalim, că **ortodocșii**-o sărbătoresc
Cu aleasă evlavie și o preamăresc!

Dumitra Groza
(21 noiembrie 2018)
Sursă foto: Sf. Evanghelie

Rugăciune

Stă de veghe peste țară, pace azi, va fi și mâine
Cu putere și nădejde, mare-n faptă, rugăciune!
Nobil, drept ca un stejar, înaintestătătorul
Patriarhul Daniel, peste suflete păstorul!

Moștenire peste veacuri, mănăstiri și catedrale
Paraclise și biserici, schituri și mii de altare!
Mâini de ctitor neîntrecute, stâncă tare în credință
Dumnezeu să-l țină în pază, întru mulți ani stăruință!

Marius-Gabriel Cioroiu

„Mergi și fă și tu asemenea!”

În această duminică, Sfânta Evanghelie ne pune înaintea una dintre cele mai frumoase și mai adânci parabole rostite de Domnul: Pilda samarineanului milostiv. Ea este o icoană a iubirii care trece dincolo de granițele religiei, etniei sau interesului personal, o chemare la o viață trăită în compasiune și slujire.

Întrebarea care dezvăluie inima omului

Totul pornește de la întrebarea unui învățător de Lege: „Învățătorule, ce să fac ca să moștesc viața veșnică?” (Lc. 10, 25). Domnul nu răspunde direct, ci îl trimite la Lege: „Ce este scris în Lege? Cum citești?”

Omul răspunde corect: să-L iubești pe Dumnezeu din toată inima ta și pe aproapele tău ca

întrebare personală: câte rânduri trecem și noi pe lângă suferința celuiilalt fără să ne oprim?

Samarineanul – chip al lui Hristos

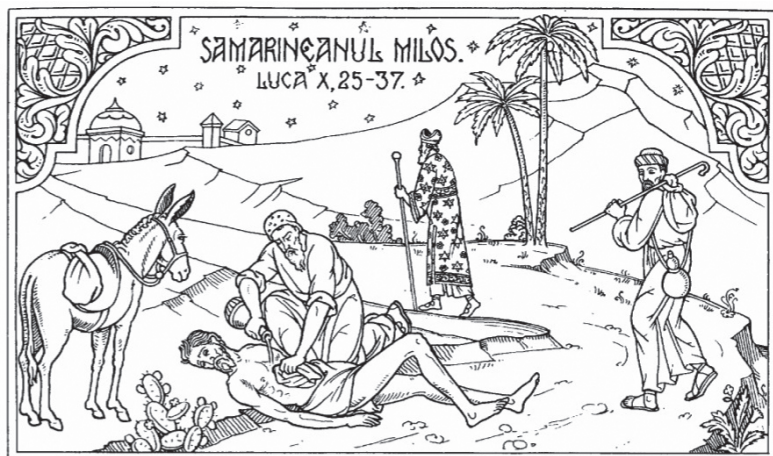
Cel disprețuit de iudei, samarineanul, este tocmai icoana Domnului Iisus Hristos, Care „vine de departe”, Se apropie de omul căzut, Se milostivește, îi leagă rănilor, le toarnă „unt-delemn și vin” – adică harul și iubirea Sa, care vindecă sufletul.

Îl urcă pe dobitocul Său – semn al întrupării Sale, prin care ia asupra Sa neputințele noastre – și îl duce la casă de oaspeți, adică la Biserică, spitalul sufletelor, unde ne lasă în grija preoților și a tainelor.

Misiunea Bisericii și chemarea noastră

Cele „doi dinari” oferiti hangului sunt înțeleși de Părinți ca Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, sau cele două mari Taine ale inițierii creștine – Botezul și Euharistia.

Prin ele, Hristos ne dă tot ce este nevoie pentru vindecarea noastră și promite: „Când Mă voi întoarce, îi voi răsplăti”. Aceasta este nădejdea Celei de-a Doua Veniri.

pe tine însuși. Dar apoi întreabă, „Și cine este aproapele meu?” – căutând nu lumină, ci justificare.

Drumul coborârii și al suferinței

„Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon...” — este imaginea căderii omului din comuniunea cu Dumnezeu („Ierusalim” înseamnă „pace”) către lumea păcatului (Ierihonul, simbol al plăcerilor).

Pe drum, tâlharii — adică păcatul și patimile — îl dezbracă, îl rănesc și-l lasă „pe jumătate mort”, semn al omului rănit în suflet, lipsit de har.

Indiferența celor „religioși”

Preotul și levitul trec pe alături. Ei simbolizează Legea și jertfele Vechiului Testament, care nu mai pot vindeca omul căzut, pentru că nu aduc harul mântuitor, ci doar arată rana.

Această trecere nepăsătoare ne cheamă la o

Concluzie duhovnicească

La final, Domnul nu mai vorbește despre teorie, ci despre faptă: „Mergi și fă și tu asemenea.” Aceasta este porunca iubirii lucrătoare: a te opri din alergare, a vedea rana celuiilalt, a o atinge cu milă, a dăruia din timpul tău, din inima ta.

Într-o lume grăbită și rece, pilda samarineanului milostiv rămâne o chemare la iubirea care se apleacă — iubirea care devine mâna lui Hristos întinsă către cel rănit.

„Doamne Iisuse Hristoase, Samarineanul milostiv al sufletelor noastre, vindecă rănilor păcatelor noastre și dă-ne ochi să vedem pe aproapele în fiecare om. Fă-ne și pe noi milostivi, precum Tu ești milostiv, ca să dobândim viața veșnică. Amin”.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Duminica a XXV-a după Rusalii,

Pilda samarineanului milostiv,

Sf. Ev. Luca 10, 25-37, 16 noiembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Traduceri din Sfinții Părinți

A celui între Sfinți Părintelui nostru Tarasie, Arhiepiscopul Constantinopolului^A, Cuvânt la Intrarea în Biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu^B

Binecuvăntează.

1. Strălucită și minunată este sărbătoarea de față, care deșteaptă dorirea celor iubitori de praznice spre cântarea de laudă: Intrarea în Biserică a Pururea Fecioarei și Născătoarei de Dumnezeu; căci astăzi cerul și pământul, împreună prăznuind, slăvesc deopotrivă pe Ziditorul, Care a ales din firea omenească pe fecioara cea de Dumnezeu dăruită, spre a Sa sălășluire.

Astăzi se pregătește locaș pentru taina rânduită mai înainte de toți vecii și care avea să se descopere la plinirea vremii. Astăzi cea născută după făgăduință din Ioachim și Ana este adusă de aceștia ca dar de mare preț Celui ce a binevoit ca mai pe urmă să Se nască dintr-însa. Astăzi începutul bucuriei se aduce în Templu, având trei ani, și fecioare cu făclii aprinse merg înaintea ei. Astăzi dezlegarea blestemului sterpiciunii este adusă ca dar în Sfânta Sfințelor. Astăzi propovăduirea profeților se înalță prin arhiereul și profetul Zaharia în locurile în cele mai sfinte; acolo unde el însuși intra cu evlavie o singură dată pe an, aceasta sălășluia cu bucurie fără teamă zi și noapte.

2. Cine nu s-ar minuna de această minune mai presus de fire? Cine nu s-ar cutremura văzând o taină atât de negrăită? Cine n-ar fi cuprins de uimire, văzând în templu sălășluind pe cea care s-a făcut de neapropiat chiar și pentru preoți, pe Maria, cea neprihănită? Aceasta este înainte-vestirea apropierei lui Dumnezeu de noi; aceasta este începutul împărtășirii îngerilor cu oamenii; aceasta este pecetea înnoirii noastre; aceasta este schimbarea vieții noastre pline de spini și a hotărârii celei dintâi: *«Blestemat va fi pământul în lucrările tale! Spini și pălămidă îți va rodi el»*, precum și a cuvântului: *«În sudoarea feței tale îți vei mânca pâinea ta»* (Facere 3, 17-19). Aceasta este răscumpărarea cea adevărată de la: *«Voi înmulți durerile tale și suspinurile tale»* și de la: *«În dureri vei naște copii»* (Facere 3, 16). Pe aceasta să o prăznuim, credincioșii, pe această preacinstita sărbătoare, această strălucită prăznuire, cea care strălucește de raze dumnezeiești, cea luminată de străluciri înțelegătoare, cea împodobită cu dăruiri tainice de lumină, cea care luminează lumea cu raze tainice de cunoaștere dumnezeiască, cea care ne-a învățat stăpânirea atotputernică a Dumnezeirii celei una în trei Ipostasuri: al Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh.

De aceea, recapitulând aceste teme și luând ca început potrivit pentru cuvântare aducerea Fecioarei în templu, să descriem pe cât ne este cu putință și să arătăm împlinirea și roadele Legii; căci aceasta este Sfânta Sfințelor, camera de nuntă cea neprihănită a Cuvântului, floarea neprihănită a fecioriei, chivotul sfințirii, muntele cel sfânt, cortul ce a încăput pe Dumnezeu,

rugul care nu se mistuie, carul în chip de foc al lui Dumnezeu, porumbița¹ cea neîntinată, încăperea cuprinzătoare a Cuvântului, norul cel luminat de Dumnezeu, împărăteasa împodobită, care, pogorându-se din sămânța lui David, a fost păstrată de Ziditorul și Dumnezeu lui David spre a-i fi Lui sălășluire.

3. Căci Ioachim, fiind din cele douăsprezece seminții ale lui Israel, era bogat și drept și aducea darurile sale lui Dumnezeu. Dar, neavând el urmaș, ci fiind fără de fii, preoții i-au respins darurile din templul Domnului, zicând: *«Nu-ți este îngăduit să aduci acestea lui Dumnezeu, fiindcă nu ai născut vlăstar în Israel»* (Protoevanghelia lui Iacob I, 2). Iar el, întristat, a coborât din templul Domnului, cuprins de durere; și, suindu-se în munte, s-a rugat lui Dumnezeu cu inimă zdrobită și cu suflet întristat, strigând: *«Tu, Doamne, Care cunoști inimile tuturor, Ziditorul celor văzute și nevăzute, Cel ce «ai întins cerul ca un cort» (Psalm 103, 3), Cel ce ai poruncit soarelui să lumineze ziua și ai rânduit luna împreună cu stelele spre luminarea nopții; Cel ce ai poruncit norilor să verse ploaie în văzduh și ai adunat suflările vânturilor în vistierii; Cel ce ai îngrădit marea cu nisip și ai umplut-o cu soiuri de pești, iar uscatul cu dobitoace necuvântătoare, cu fiare și cu păsări, pe toate hrănindu-le cu voia și cu porunca Ta; Cel ce răsari iarba pe fața pământului și ai împodobit toți copacii cu roadele lor proprii, ascultă-mă, Milostive, și dăruiește-mi prunc; dă-mi arvuna rodirii, ca să se închidă gurile cele viclene, «care grăiesc fărădelege împotriva celui drept, cu mândrie și cu defăimare» (Psalm 30, 18)»*.

Acestea sunt cuvintele dreptului; acestea sunt rugăciunile strămoșului; astfel au fost suspinele lui Ioachim, ieșite dintr-un suflet adânc întristat.

4. Dar ce să spunem și despre Ana? Căci este frumos să ne amintim și cuvintele ei. Căci aceasta, trăind în armonie cu bărbatul ei și trecând floarea tinereții în bătrânețe, a rămas stearpă tot timpul vieții sale; iar, în cele din urmă, deși a împlinit toate cele ale femeilor, era cunoscută ca neroditoare din rânduială firească. De aceea, văzând plecarea soțului său, ca o turturică iubitoare de singurătate, în grădina ei, se ruga cu cereri stăruitoare către Făcătorul și Ziditorul, zicând: *«O, Doamne Savaot, Cel ce șazi pe Heruvimi și ești slăvit de Serafimi; Cel ce ești «înconjurat de mii de mii de îngeri» și ești preaslăvit și adorat de «miriade de miriade» (Daniel 7, 10) de oști cerești; Cel ce l-ai zidit pe Adam cu mâna Ta și i-ai insuflat viață prin porunca Ta dătătoare de viață și ai zidit femeia din coasta lui; Cel ce cu bună-voirea înțelepciunii Tale «i-ai făcut ajutor potrivit» (Facere 2, 18) și pe amândoi i-ai unit într-un trup, zicând: «Și vor fi amândoi un trup» (Facere 2, 24; Matei 19, 5; Marcu 10, 8; Efe-*

^A Sfântul Tarasie, Arhiepiscopul Constantinopolului, a fost unul dintre cei mai înțelepți și evlavioși patriarhi ai Bisericii din secolul al VIII-lea, cunoscut mai ales pentru rolul său hotărâtor în restabilirea cultului sfințelor icoane prin convocarea Sinodului VII Ecumenic de la Niceea din anul 787.

^B Traducere din limba greacă după: ΤΟΥ 'ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ 'ΗΜΩΝ ΤΑΡΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ 'ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, în PG. 98, col. 1481-1500.

¹ cf. Matei 3, 16.

seni 5, 31); Cel ce i-ai dăruit lui Avraam, robului și patriarhului Tău, fiu pe Isaac, la bătrânețe și după sterpiciunea Sarei, și l-ai făcut tată al multor neamuri; Cel ce i-ai dăruit Anei, cea cu numele și neamul asemenea mie, pe copilul cel preafrumos și sfânt, pe Samuel, ca pe un fiu dăruit de Dumnezeu în urma unei făgăduințe, și ca biruință asupra minciunii și urii; «Caută din locașul Tău cel sfânt» (Baruh 2, 16), Preaînalt, și deschide-mi pântecul spre a naște fii; alungă-mi întristarea sterpiciunii și sfărâmă legăturile nerodirii mele, pentru ca pruncul ce se va naște din roaba Ta, fie de parte bărbătească, fie de parte femeiască, să îl aduc Ție ca dar, ca pe tămâie cu bun miros, ca pe o jertfă curată, ca pe un dar cinstit, ca pe o ofrandă sfântă, ca pe un locaș dumnezeiesc, ca pe o mielusea neprihănită, ca pe un miel întâi-născut, ca pe un nou Isaac».

5. Așadar, în timp ce amândoi se rugau, li s-a arătat un înger al Domnului, binevestindu-le zămislirea Preasfintei și spunând:

„A auzit Cel Preaînalt rugăciunea voastră și, într-un timp scurt, veți naște fiică, pe cea fericită între toate neamurile, aleasă spre a fi lăcaș al lui Dumnezeu”. Acestea binevestindu-le cu bucurie îngerul, a coborât Ioachim din munte cu inimă veselă și plină de bucurie; iar pântecul Anei, cea neroditoare, s-a arătat roditor peste orice nădejde, nu din voință trupească, nici din voință bărbătească, [ci prin voia lui Dumnezeu] și cunoscând vremea zămislirii celor nouă luni, a născut pe Preacurata Fecioară și Născătoarea de Dumnezeu Maria, pe cea care a fost mijlocitoare a mântuirii lumii.

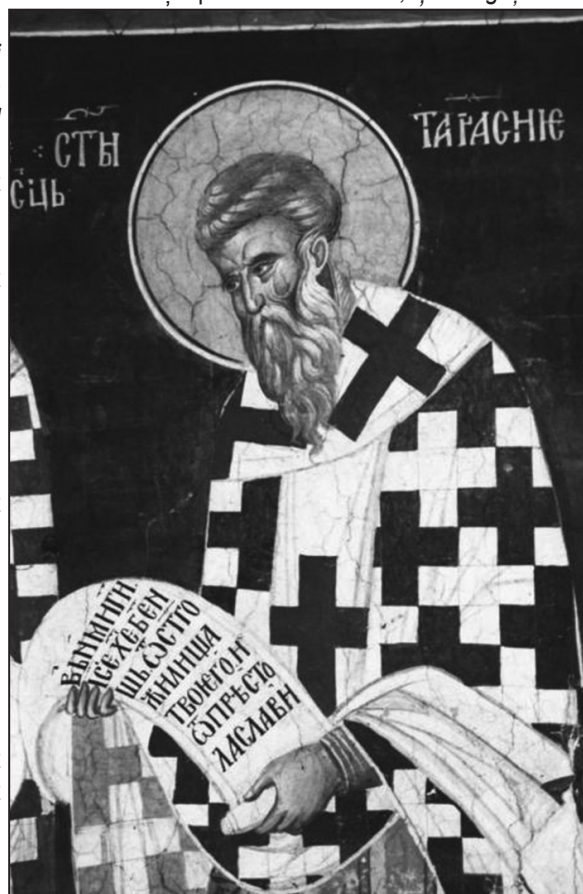
6. Și nimeni dintre cei hrăniți de Biserică să nu primească această învățătură care susține că Fecioara ar fi fost născută la șapte luni. Căci am auzit pe mulți dintre cei fără minte stăruiind asupra acestor lucruri, pe care eu îi consider mai răi decât pe cei necredincioși. Acestea sunt într-adevăr născociri ale ereticilor; acestea sunt potrivnice Bisericii, străine de cei dreptslăvitori. Căci Fecioara Maria, fiica lui Dumnezeu, a plinit deplin vremea celor nouă luni în pântecul Anei, precum arată firea omenească. Însă gurile celor fără minte, neputând să găsească nici o vină asupra celei neprihănite, au adăugat această învățătură la Scriptură, care se abate departe de adevăr și de dreapta credință. Și să nu primească acest cuvânt niciunul dintre cei mai simpli la minte; căci sunt încredințat că cei cu judecată sănătoasă nici măcar până la auz nu vor îngădui ca acel cuvânt să pătrundă, pentru că, citind cu luare-aminte cele ale Scripturii, le tâlcuiesc prin înțelesuri dumnezeiești. Și când află în ea vreo neghină semănată de vrăjmași, ca adevărați fii ai Bisericii o smulg cu desăvârșire.

7. Așadar, să ne întoarcem la ceea ce ne-am propus, urmând și tâlcuind firul istorisirii și al nașterii; căci, odată ce cuvintele s-au arătat prin fapte, și Fecioara cea neprihănită și fiică a lui Dumnezeu s-a născut din dreptii Ioachim și Ana, care s-au ostenit cu răvnă să-și împlinescă făgăduințele, era cu adevărat vrednic să o vedem pe înțeleapta Ana bucurându-se și tre-

săltând, și grăind cu har către Fecioara: „Cine ar fi spus că din mine vei ieși tu, fiică, cea arătată a fi binecuvântată din neam în neam? Cine, văzându-te alăptată la sânul meu, nu va preaslăvi pe Cel ce mi te-a dăruit mie, celei sterpe și fără de fii? Cine, văzând sânii mei, care încă nu izvorăseră lapte, curgând acum cu îmbelșugare, nu va mări pe Cel ce a făcut să țâșnească ape din stânca cea tăiată pentru poporul cel însetat? Dar vino, fiică, la Cel ce mi te-a dăruit. Vino, poartă a vieții dumnezeiești. Vino, câmară a Cuvântului, către templul Domnului. Intră în bucuria Domnului, tu, bucuria și veselia lumii. Gustă din această frumusețe, pe Care, după puțină vreme, Îl vei naște ca pe un om. Fericită sunt eu, că am fost numită maica unei asemenea fiice. Bucurați-vă împreună cu mine, seminții ale lui Israel, căci după sterpiciune m-am arătat maică, și aceasta se va arăta Maica Celui Preaînalt. Începeți cântarea, fecioare purtătoare de făclii, și mergeți înaintea Fecioarei celei neprihănite și fiice a lui Dumnezeu. Cântați-i laudă, cântați-i din alăută, înălțați-i strigăt de bucurie cu cântare duhovnicească; preamăriți-o cu psaltirea cu zece strune. David, laudă, părinte al lui Dumnezeu, pe fiica ce s-a arătat din seminția ta, slăvind-o, preamărind-o cu glas mare și zicând: «Ascultă, fiică, și vezi și pleacă urechea ta și uită poporul tău și casa părintelui tău, că a poftit Împăratul frumusețea ta» (Psalm 44, 12-13).”

8. Acestea și cele asemenea acestora grăind Ana, cea plină de har, comoara Sfintei Treimi, bucurându-se în trup, a condus-o pe Fecioara și Născătoarea de Dumnezeu, în vârstă de trei ani, la Templul Domnului, și împreună cu Ioachim înălțând cântări de mulțumire, și adunând ceată de fecioare purtătoare de făclii, a ajuns la Sfânta Sfințelor. Și pe Zaharia, cu buze bucuroase și cu veselia gurii, ca pe un profet și preot și rudă și slujitor al Legământului Legii, îl chema cinstita pereche a părinților, strigând:

„Primește pe cea smerită, pe cea neîntinată; primește, preotule, pe câmara neprihănită a Cuvântului; primește, prorocule, pe cădelnița luminii celei neapropiate; primește, dreptule, pe carul de foc al Celui Preaînalt. Primește, neprihănite, pe vița cea frumoasă, care va odrăsli Strugurele Cel pururea viu; introdu-o în părțile cele mai din lăuntru ale Templului Domnului; adu-o în locul sfințeniei, pe care Însuși Cel Preaînalt l-a lucrat spre sălășluirea Sa; ridic-o în Sfintele Sfințelor, pe cea care se grăbește să poarte pe Cel nevăzut în pântec; ferește-o pe cea ce i-a arătat fericiri pe toți muritorii; mărește-o pe cea arătată a fi carte dumnezeiască, în care s-au scris lucrările minunate ale lui Dumnezeu. Primește-o pe aceasta, cea care ne-a izbăvit pe noi de blestemul strămoașei Eva; îmbrățișează-o pe aceasta, care ne-a unit cu Dumnezeu prin iubirea Sa de oameni și a zdrobit prin nașterea sa vrăjmășia șarpelui; strânge la pieptul tău pe cea ce ne-a smuls din îmbrățișările șarpelui. Proroceste despre aceasta, care s-a arătat plinirea profeților și recapitularea făgăduinței lui Dumnezeu către oameni. Pe masa pâinii celei

dumnezeiești, vinul cel dătător de veselie, hrana cea neîmpuținată, porumbița cea fără prihană, cerul cel însuflețit, sfeșnicul cel mult-luminător, mireasa cea mult lăudată, maica cea mult cântată, măslinul cel adăpat de Dumnezeu, carul cel dumnezeiesc al iconomiei Celui Preaînalt, cortul cel sfânt, sfeșnicul cel făurit de Dumnezeu, mielușeaua cea cuvântătoare, locul de ispășire al lui Dumnezeu, comoara cea slăvită, trâmbița cea cu bun răsunet, muntele cel gras și închegat, lâna cea dumnezeiască, norul cel izvorător de Dumnezeu, cetatea cea cinstită, catapeteasma cea gândită, candela sculptată de Dumnezeu, scara prin care Ziditorul Se va arăta muritorilor, patul cel sfânt, vasul bunătății, adâncul minunilor, izvorul bunătăților, bogăția cea neîmpuținată, pe Născătoarea de Dumnezeu cea cu multe nume, cu multe podoabe și pururea Fecioară. Pe aceasta o du în Sfânta Sfințelor, pe aceasta o adu înaintea Împăratului ca dar de mult preț, pe aceasta o laudă ca pe împărăteasa făpturi, pe aceasta o împodobește ca pe palatul Împăratului tuturor, pe aceasta o preamărește, pe cea care este adăpost neclintit al tuturor fecioarelor, pe aceasta o așază în templu făcut de mână, ea însăși fiind templu însuflețit al Cuvântului, Cel ce pe toate le-a zidit”.

9. Acestea sunt doxologiile de bucurie ale lui Ioachim și ale Anei, acestea sunt cântările de laudă pline de mulțumire, care rostesc cele dumnezeiești, acestea sunt mărturiile rostite cu îndrăzneală către profetul Zaharia. De aceea, preotul, ca profet al lui Dumnezeu, pogorând cele Sfinte ale Sfințelor întru întâmpinarea lui Dumnezeu și văzând frumusețea privirii Fecioarei, frumusețea chipului, lauda buzelor, noblețea sufletului, neprihănirea vieții, mersul pașilor, buna rânduială a purtării, cuviința înfățișării, umplându-se de Duhul Sfânt, a strigat: „O, fiică neprihănită! O, Fecioară neîntinată! O, tânără preafrumoasă! O, podoabă a femeilor! O, împodobire a fiicelor! O, Maică Fecioară, sfântă, tu ești binecuvântată între femei, tu ești slăvită prin curăția ta, tu ești pecetluită cu pecetea fecioriei; tu ești dezlegarea blestemului lui Adam; tu ești împlinirea datoriei Evei; tu ești cea mai curată jertfă a lui Abel și punerea înaintea a celor întâi-născuți, jertfă fără prihană; tu ești împodobirea lui Set, [tu ești cea care purtând în pânțele pe Fiul lui Dumnezeu și L-ai născut fără durere]; tu ești nădejdea neînfruntată în Dumnezeu a lui Enos; tu ești plăcerea lui Enoh și mutarea sa spre o viață neatinsă de stricăciune; tu ești corabia lui Noe și înrudirea cu Dumnezeu a celei de-a doua nașteri; tu ești podoaba cea luminoasă a împărăției și a preoției lui Melchisedec; tu ești credința lui Avraam și ascultarea desăvârșită față de făgăduință și naștere de fii; tu ești jertfa cea nouă a lui Isaac, arderea de tot cuvântătoare; tu ești pricina suirii pe scară a lui Iacov, și marea pecetluire a nașterii celor douăsprezece semini; tu te-ai arătat fiică după neam a lui Iuda; tu ești curăția lui Iosif și dărmarea Egiptului celui vechi, adică a Sinagogii iudaice, o, preacurată; tu ești recapitularea răbdătoare în ispite a lui Iov și însoțită moștenire și bogăție a celor ce i-au aparținut lui; tu ești cartea insuflată de Dumnezeu a lui Moise, cel dătător de Lege, în care s-a scris taina nașterii celei noi, și cu degetele dumnezeiești s-a dat Legea în table, precum pe muntele Sinai, prin care Israel, cel abia arătat, va fi izbăvit din robia egiptenilor cei înțelegători, precum poporul de altădată în pustie s-a săturat cu mană și a băut apă din piatra cea tăiată, «iar piatra era Hristos» (I Corinteni 10, 4), Cel ce avea să iasă din pânțele tău «ca un Mire din câmară» (Psalm 18, 5); tu ești toiagul lui Aaron, cel ce a odrăslit; tu l-ai preaslăvit pe Iisus, fiul lui Navi, în mijlocul celor potrivnici; tu ești fiica lui David, «cea îmbrăcată cu țesături de aur și prea înfrumusețată» (Psalm 44, 15); tu ești

«lectica lui Solomon» făcută din aur, «înconjurată de cei șazeci de voinici» (Cântarea Cântărilor 3, 7), cei ce trâmbează gloriile muzicale ale Scripturilor insuflate de Dumnezeu; tu te-ai arătat urcușul înălțării lui Ilie, și surparea Izabelei celei cugetate. Tu ești binecuvântarea jocului celui îndoit al lui Elisei, cu care, despărțind apele Iordanului, a trecut fără a fi acoperit [de ape] și, tămăduind apa cu sare, a făcut-o bună de băut; tu ești izbăvirea lui Iona din pânțele chitului, și pocăința ninivitenilor, și iertarea lor cea îmbelșugată.

Tu ești vederea limpede a profeților și plinirea cuvintelor lor. Căci pe tine Iezechiel te-a vestit mai înainte ca poartă încuiată, prin care niciun om nu va trece vreodată, decât numai Domnul Dumnezeu, și poarta va rămâne încuiată (cf. Iezechiel 44, 1-3); pe tine Isaia, cel cu glas mare, te-a preînchipuit drept toiag al lui Iesei, din care avea să răsără floarea Hristos, și va tăia din rădăcină vlăstarele răutății și va sădi ogorul cunoștinței de Dumnezeu; pe tine Ieremia te-a vestit zicând: «Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda legământ nou, însă nu ca legământul pe care l-am încheiat cu părinții lor» (Ieremia 31, 31-32), vestind astfel venirea nașterii Fiului tău și chemarea poporului dintre neamuri la închinare până la marginile pământului; pe tine și «Daniel, bărbatul doririlor» (Daniel 10, 11), te-a vestit munte mare, din care se va tăia Piatra cea din capul unghiului, Hristos, care va sfărâma chipul balaurului cu multe fețe și-l va nimici cu totul; pe tine cei trei tineri din Babilon, avându-te ca preînchipuire și înțelegând dorirea Fiului tău, au trecut nevătămați prin cuptorul încins de șapte ori și, ca într-o câmară veselindu-se, au dănuț în mijlocul focului; pe tine Avacum te-a numit munte din Teman, din care a răsărit cu putere toiagul împărătesc, înaintea căruia se vor cutremura corturile Etiopienilor și colibele pământului Madian. Pe tine te slăvesc, neprihănită mielușea, pe tine te laud, cea plină de har, pe tine te preaslăvesc, cea care ai fost aleasă din toate neamurile a fi mireasă a lui Dumnezeu, pe tine te cânt ca pe un cer nou ce urmează a se arăta; pe tine te aduc ca odor curat în templul Domnului; pe tine te măresc, noul legământ, în care, fiind scris Hristos Mesia, va pune capăt literei legii, și va face să răsără chemarea harului prin botez; și umbra tăierii împrejur va fi tăiată, iar prezența Duhului va fi trimisă celor de pe pământ”.

10. Cu aceste cuvinte sfinte, împodobind-o pe Maria, pro-rocul a urcat-o la altar și a încredințat-o Domnului Dumnezeu. Pentru aceasta, părinții Ioachim și Ana, s-au întors din templu cu bucurie în inimă, minunându-se de înțelepciunea Fecioarei și de blândețea și smerenia ei. Depășind, așadar, aceasta gânguririle pruncilor, Îi sluja singură Celui Atotțiitor, și, primind hrană din cer prin înger, a disprețuit hrana omenească; și, stăruind în templu zi de zi, socotea chipul lumii ca pe un pânză de păianjen, și dobândind fericirea cea cerească, a lepădat bogăția cea pământească, și privind în fiecare zi bucuria îngerilor, se arăta mai presus de grijile vieții, și văzând neîncetat pe Duhul cel Sfânt, izgonea nevăzut cetele duhurilor celor viclene.

11. Ce făcea oare Fecioara, umblând în Sfânta Sfințelor? Hrana îngerilor primea prin înger; și, ca o porumbiță neprihănită păzindu-și fecioria, pe Făcătorul templului, al cerului și al pământului, cu mulțumire și cu îndrăzneala inimii Îl ruga, zicând: „Cânta-voi Ție, Atotțiitorule, Preaînaltule, că ai ridicat ocara strămoașei mele Eva; și pentru negrăita Ta milostivire, pe Fiul Tău Cel Unul-Născut ai de gând să-L trimiți pe pământ, ca să viețuiască împreună cu oamenii. Pentru aceasta, locaș al Lui mă voi face, curat și neîntinată.

Căci «unde s-a înmulțit păcatul, a prisosit harul» (Romani 5, 20). Prin femeie am dobândit moartea, prin femeie iarăși toate

se vor înnoi: prin șarpe am primit gustarea cea amară, prin Acela însă din nou ne vom sătura de hrana nemuririi. Strămoașa Eva l-a născut pe Cain, începătorul pizmei și al răutății; Fiul Tău Cel Unul-Născut Se va face Întâiul-Născut al vieții și al învierii. O, minune preaslăvită! O, uimire nouă! O, înțelepciune de necuprins!»

12. Cum, așadar, vom numi pe Maria? Cer? Căci în pântecul ei L-a cuprins pe Făcătorul cerului și al pământului. Soare? Fiindcă ea, care este de șapte ori mai luminoasă decât soarele, L-a primit pe Soarele dreptății. Lună? Pentru că, având o frumusețe fără asemănare, L-a născut pe Hristos, Cel frumos cu frumusețea. Nor? Căci pe Cel ce Se suie pe nori L-a purtat în brațele sale. Sfeșnic? Fiindcă a strălucit cu lumina Celui ce luminează «pe cei ce șed în întuneric și în umbra morții» (Luca 1, 79). Tron? Căci pe Cel ce domnește nevăzut pe tronul părintesc și este Dătătorul în Duhul Sfânt L-a primit. Mărgăritar? Fiindcă pe Mărgăritarul cel de mare preț L-a tăinuit pentru cei muritori. Rai? Căci, deschizând Edenul celor osândiți, ea îi duce întru împărăția cea neîncetată. Munte? Căci L-a încăput fără strămtoare pe Cel ce face «munții să fumege» (Psalm 103, 33). Pământ? Căci fără durere L-a cuprins pe Cel ce face «pământul să se cutremure» (Psalm 103, 33; 113, 7). Masă? Căci cu vrednicie de maică L-a hrănit cu lapte pe Cel ce ne dăruiește nouă hrana. Mare? Căci pe Cel ce adună apele într-o singură unitate, L-a sărutat cu buzele ei.

13. Cine nu se va uimi? Cine nu se va minuna? Cine nu va slăvi măreția acestei taine? Căci dacă cele petrecute mai înainte de har au fost astfel, mai presus de minte și de cuget, cine ar putea tâlcui cele arătate după venirea harului? Dacă și cele din umbră și din vechea rânduială au fost pline de slavă, oare cum sunt cele de după arătarea Duhului?

Să se rușineze fiii ereziei, cei ce cutează să defăimeze pe Fecioara cu gură hulitoare și cu clevetire veninoasă. Căci Maria cea slăvită, arătată fiind Născătoare de Dumnezeu și născându-L în chip omenesc pe Acela, a născut în chip mai presus de fire pe Dumnezeu și Om deopotrivă. Pe acest chip cinstit îl sărutăm cu evlavie, în mod relativ; da, ba încă și chipul acesteia, ca a celei ce a devenit Maica Celui ce S-a arătat nouă în trup, îl cinstim cu închinare, dar nu închinându-ne materiei (ferească Dumnezeu!), ci înălțând cinstirea către Prototipul zugrăvit, cu credință dumnezeiască am primit [acest adevăr]. Căci nu chipul dumnezeirii zugrăvim, așa cum spuneți voi, orbilor și fărădelegilor, ci trupul luat din noi de către Mântuitorul, prin care El ne-a grăit neschimbat, și pe care, înviat fiind din morți ca întâi-născut, îl înfățișăm în chip, și-L propovăduim. Pentru Acesta, Cel ce L-a luat [trupul], și pentru cea care L-a născut, ca pe una preacurată, chipul lor îl cinstim, după cum se cuvine, căci cu adevărat sfântă este aceasta, ca ceea ce L-a născut negrăit pe singurul Sfânt. Căci dacă Dumnezeu i-a poruncit lui Avraam să aducă o junincă de trei ani și o capră de trei ani, pentru curățirea sufletelor, cum oare Fecioara, cea rânduită mai înainte de întemeierea lumii și aleasă din toate neamurile ca să fie sălaș neîntinat, și adusă ca dar în templul sfânt al Atotțiitorului, să nu fi fost cu adevărat cinstită, curată și neîntinată și jertfă fără prihană a firii omenești?

14. O, Sinagogă a iudeilor, voi care n-ați primit drept Născătoare de Dumnezeu pe Fecioara ce a răsărit din seminția voastră, ci, dimpotrivă, cu buze nevrednice și nerușinate o batjocoriți și, mișcați de invidie, grăiți împotriva ei nedreptate și fărădelege! Cum de n-ați primit pe Fiul cel veșnic al Tatălui, Care în cele de pe urmă s-a născut cu trup din ea? Și nu numai că v-ați lipsit de această slavă, ci și de Cel ce S-a născut, ați rămas străini, nu pentru că Acela v-ar fi pizmuit pe voi întru ceva,

ci alunecând din pricina răutății voastre și rămânând statornici în viclenia deșertăciunii voastre, ați căzut fără de nici o piedică din slava amândurora. De aceea, fiind ne folositori și mai înainte și după aceea, faptele voastre, izvorâte din pizmă, s-au făcut arătate întregii lumi, după cuvântul Mântuitorului, Care pentru voi S-a făcut vădit: «Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă ați fi fiii lui Avraam, ați face faptele lui Avraam, căci acela a vorbit despre Mine; iar acum, voi sunteți din tatăl vostru, diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru» (Ioan 8, 39 și 44). Și în alt loc iarăși: «Să nu socotiți că Eu vă voi învinui la Tatăl; cel ce vă învinuiește este Moise, în care voi ați nădăjduit. Că dacă ați fi crezut lui Moise, ați fi crezut și Mie, căci despre Mine a scris acela» (Ioan 5, 45-46). Iar mai departe: «Dacă n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvânt de dezvinovățire pentru păcatul lor» (Ioan 15, 22).

15. Iar noi, poporul lui Dumnezeu, neam sfânt, adunare aleasă, ceată a dreptei credințe, fii ai cristelniței, copii ai harului, cei ce prăznuim intrarea în templu a Fecioarei, cu suflute curate și cu buze neîntinate, cu limbi mult-grăitoare să strigăm în chip melodios la această prăznuire, cinstind-o pe dânsa, precum se cuvine, ca pe sărbătoarea cea luminoasă, ca pe cea dintâi dintre praznice, cea care aduce bucurie îngerilor și este vrednică de laudă oamenilor; și «Bucură-te» al lui Gavriil să-l strigăm cu frică și bucurie către cea Preacurată:

Bucură-te, bunăvoința Tatălui, prin care până la marginile lumii s-a făcut cunoscută cunoașterea de Dumnezeu. Bucură-te, locașul Fiului, întru care a venit Cel ce a luat trup. Bucură-te, sălășluire negrăită a Sfântului Duh. Bucură-te, minunea cea mult-preamărită a celor fără de trup. Bucură-te, mai sfântă decât Heruvimii; bucură-te, mai slăvită decât Serafimii; bucură-te, mai cuprinzătoare decât cerul; bucură-te, mai luminoasă decât soarele; bucură-te, mai strălucitoare decât luna. Bucură-te, strălucire mai numeroasă decât stelele; bucură-te, nor ușor, care ai revărsat ploaia cea cerească; bucură-te, fulger care luminezi cu blândețe chipurile credincioșilor; bucură-te, tunet duhovnicesc ce răsună fără zgomot în urechile oamenilor; bucură-te, suflare sfântă care ai alungat de pe pământ duhurile răutății. Bucură-te, vestirea preaslăvită a prorocilor; bucură-te, răsunetul cel cuprinzător al apostolilor; bucură-te, mărturisirea preacinstită a mucenicilor; bucură-te, cântare preaînaltă a patriarhilor; bucură-te, podoaba cea preamărită a cuvioșilor; bucură-te, desfătarea cea cu adevărat a dreptilor; bucură-te, laudă preabinecuvântată a fecioarelor; bucură-te, întărirea împăraților; bucură-te, slujirea cea mai înaltă a arhierilor; bucură-te, adăpost neclintit al păcătoșilor. Bucură-te, cârmuirea preaslăvită a celor ce călătoresc pe mare; bucură-te, ridicarea celor ce cad, Stăpână. Bucură-te, tămăduirea fără plată a celor bolnavi; bucură-te, învierea cea adevărată a celor muritori. Bucură-te, izvorul mântuirii tuturor; bucură-te, bucuria negrăită a lumii; bucură-te, împărăteasă, cea ce ești izvorătoare de pace; bucură-te, podoabă a mamelor, Preacurată. Bucură-te, lăcaș încăpător al Cuvântului; bucură-te, toiag puternic al bătrânilor; bucură-te, dumnezeiască povățuire a tinerilor; bucură-te, strălucită ocrotire a pruncilor; bucură-te, mijlocitoarea tuturor celor de sub cer; bucură-te, chemarea întregii lumi; bucură-te, prăznuire preamărită a cerului și a pământului; bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine, Cel ce este mai înainte de tine, și din tine, și cu noi. Lui se cuvine cântare, împreună cu Tatăl și cu Preasfântul și Bunul și de viață Făcătorul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Traducere: **Pr. Daniel Budeanu**

Sursă foto: doxologia.ro

Sf. Grigorie Decapolitul

De aproape o săptămână, a început Postul Nașterii Domnului. Dacă vom căuta pe internet în calendarul ortodox, vom observa că azi e crucea neagră. Aceasta înseamnă că avem un sfânt puțin mai deosebit și de aceea, o slujbă mai extinsă. Însă, dacă ne vom uita în calendarul ortodox din Arhiepiscopia Craiovei, vom vedea că acest mare sfânt este trecut cu cruce roșie. Motivul este foarte simplu. Avându-se în vedere că acesta are Sf. Moaște în județul Vâlcea, e firească o asemenea decizie. Discutăm despre aceeași zonă a țării noastre, Oltenia.

Însă, chiar dacă vom observa că în acest sfânt post, avem mereu dezlegare la pește atunci când avem un sfânt cu cruce neagră sau albastră, totuși, în cazul Sf. Grigorie Decapolitul, această regulă nu se aplică. De abia, mâine, pe 21 noiembrie, de Intrarea în Biserica a Maicii Domnului, vom avea dezlegare la pește, fiind cruce roșie, chiar dacă această sărbătoare pică anul acesta într-o zi de vineri. Sf. Moaște ale Sf. Grigorie Decapolitul se află la mănăstirea Bistrița, din județul Vâlcea. După ce am prezentat câteva aspecte tehnici despre localizarea Sf. Moaște ale Sf. Grigorie Decapolitul și despre cinstirea sa, vom vorbi despre viața sa. Numele acestuia nu este întâmplător. Acesta a primit numele de „Decapolitul” deoarece el s-a născut în cetatea Decapoliei, mai exact în cetatea Irinopolis. Serghie era numele tatălui său.

Din nefericire, acesta se află sub robia patimilor trușești. Deci, nu purta o mare grijă pentru mântuirea lui. Așadar, nu este o scuză că zicem că poate chiar părinții noștri au dus o viață în păcat. Chiar și dintr-un părinte care se află căzut în păcat, se poate naște un sfânt. Totul depinde de voință și de credința fiecăruia dintre noi. Maria era numele mamei sale. În schimb, această era credincioasă. Îl iubea foarte mult pe Dumnezeu. Foarte mult l-a iubit pe fiul sau.

La vârstă de 8 ani, copilul a mers să învețe carte. Pe lângă învățătură, acesta mergea mereu la biserică. Tot ceea ce trebuia să facă, săvârșea și cu fapta. Astfel, nu e suficient doar a ști ceea ce e bine de făcut, ci mai ales a face fapte bune. A înțeles că veșnicia e importantă. Și nu a pus nici măcar un accent pe această viață trecătoare. Așa trebuie să facem și noi. Nu trebuie să punem accent doar pe viață această vremelnică. Trebuie să ne concentrăm mai ales pe viață veșnică. Nu consuma mâncăruri bune și scumpe. Îi plăceau mâncărurile simple și puține. Totuși, părinții săi insistau să se veselească împreună cu ei. Așa și noi trebuie să facem.

De fapt, o mâncare mai scumpă nu este neapărat mai sănătoasă. Un aliment care e mediatizat mult la tv, sau e pus la nivelul ochilor atunci când ne uităm la raft la supermarket, e mai scump, pentru că se plătește mai mult pe promovarea sa. Și apoi, nu înseamnă că un aliment care ni se pare gustos, e neapărat și sănătos. Nu trăim ca să mâncăm, ci mâncăm ca să trăim. Și apoi, nu trebuie să consumăm sume mari de bani pe mâncare pe la restaurant doar pentru a le arată celorlalți ce tari suntem noi sau pur și simplu pentru a fi mândri de noi că ne permitem să cheltuim bani mulți pe mâncăruri de fițe. Însă, el trăia așa cum trebuia, nu neapărat cum îl îndemneau părinții săi. Așa și noi. E normal ca un copil să asculte de părinții săi. Însă, uneori, copiii fac fapte foarte bune, doar că părinții lor nu sunt de acord cu acestea. Sunt și asemenea cazuri de copii care își depășesc părinții în săvârșirea faptelor bune. Citea foarte mult Sf. Scriptură. Și noi ar trebui să facem la fel. Nu zice nimeni să citim întreaga

pericopă evanghelică a zilei. Dar, măcar să ne rezumăm la câte un verset mai important și să medităm asupra sa și să facem exact ce ne îndeamnă acesta să facem. Acest mare sfânt mergea foarte des la biserică.

Era foarte atent la ceea ce transmiteau psalmii regelui David. Bun lucru e a merge la biserică. Măcar duminica s-o facem, dacă în timpul săptămânii, când este câte o sărbătoare, nu putem merge deoarece suntem la serviciu. Însă, să ne străduim să fim și atenți chiar dacă în mare parte, Sf. Liturgie este aproape mereu la fel. Accentul mare trebuie să fie pus pe Apostol, pe Sf. Evanghelie și pe predica preotului de la finalul slujbei. Chiar dacă acestea se repetă în fiecare an, tot trebuie să fim atenți. Și chiar dacă acel preot a mai predicat anul trecut despre aceea pericopa evanghelică, în mod sigur, va spune multe alte lucruri folositoare pentru sufletul nostru. Însă, Sf. Grigorie Decapolitul se ruga și în particular lui Dumnezeu de foarte multe ori.

Se descurca foarte bine să-și câștige existența. Dacă avea mai mult decât îi era necesar, dădea săracilor. Părinții săi își doreau să poarte haine luxoase și deosebite. Însă, el, în smerenia lui, prefera să poarte haine de slabă calitate. La vârstă potrivită, părinții săi voiau ca acesta să se căsătorească împotriva voinței sale. Însă, a renunțat la tot ceea ce era lumesc, chiar și la familia sa și la rudele sale, și a decis să plece la o mănăstire. S-a întâmplat, din nefericire, ca tatăl său să moară. Mama sa l-a căutat la toate mănăstirile pentru a-l găsi. Mama lui a înțeles decizia fiului de a deveni monah. Totuși, în cele folositoare mântuirii, Sf. Grigorie Decapolitul o ascultă pe mama sa. A îndrăznit cu mult curaj să critice pe egumenul mănăstirii care era împotriva cinstirii sfințelor icoane. Acesta a răbdător numeroase suferințe trușești, dar el era mulțumit că pătimea pentru învățătura lui Hristos. Atât de bun era Sf. Grigorie Decapolitul încât era văzut ca fiind un înger în trup. Deși, toată lumea, pe bună dreptate, îl lauda pentru bunătatea sa minunată de care dădea dovadă, totuși, Sf. Grigorie Decapolitul cu atât mai mult era smerit.

Însă, aceasta nu înseamnă că sf. Grigorie Decapolitul n-a suferit numeroase ispitiri de la cel rău. La toate le-a făcut față. Făcea mătânii. Își făcea semnul Sf. Cruci. A fost ispitit chiar și cu patima desfrânării. Însă, tuturor ispitelor de la cel viclean le-a făcut față. Mai mult decât atât, pentru a-i proba credința în Dumnezeu, necuratul i s-au arătat spunând că e un sfânt.

Însă, Sf. Grigorie Decapolitul și-a dat seama că nu e adevărat. Foarte multe minuni a săvârșit Sf. Grigorie Decapolitul după trecerea lui la cele veșnice. Un om era aplecat și în chip minunat s-a vindecat de această boală grea și dureroasă. Un alt om care află în el un duh necurat, s-a tămăduit de acest duh viclean. Un alt om posedat de cel necurat s-a vindecat de necazul său cel mare, prin simplul fapt că s-a atins de Sfintele Moaște ale Sf. Grigorie Decapolitul. Un alt om avea o boală îngrozitoare la un picior. Acesta a primit vindecare de la Sf. Grigorie Decapolitul. A fost un om care avea o rană atât de gravă încât nici măcar un medic din vremea aceea, nu era capabil să vindece acel om de suferință. Sf. Grigorie Decapolitul i-a dăruit vindecarea mult dorită și acestuia. Mare sfânt e acesta. Minunat sfânt e.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu

(reflecție la 20 noiembrie)

Sursă foto: doxologia.ro

„Bogația de ar curge nu vă lipiți inima de ea” (Psalmul 61, 10)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Unui om bogat i-a rodit din belșug țarina. Și el cugeta în sine, zicând: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele? Și a zis: Aceasta voi face: Voi strica hambarele mele și mai mari le voi zidi și voi strânge acolo toate roadele mele și bunătățile mele; și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te. Însă Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi? Așa se întâmplă cu cel ce-și adună comori pentru sine însuși și nu se îmbogățește în Dumnezeu” (Sf. Ev. Luca 12, 16-21).

Sfânta Evanghelie rânduită de Sfânta noastră Biserică să se citească în Duminica a 26-a după Rusalii, ne pune înaintea negrăitului bunătate a lui Dumnezeu, care îl binecuvintează pe om cu darurile Sale cele bogate și modul în care omul se raportează la acestea.

Vedem astăzi un om bogat, care deja avea multe daruri primite de la Dumnezeu, care este înconjurat și de alte mulțimi nesfârșite de binecuvântări. Însă așa cum firea omului este și trecătoare și veșnică, fiind alcătuită din trupul muritor și sufletul nemuritor „ca pulberea să se întoarcă în pământ cum a fost, iar sufletul să se întoarcă la Dumnezeu, Care l-a dat” (Ecclesiastul 12, 7), la fel și bogățiile pe care trebuie să le avem noi

în vedere nu sunt numai pieritoare, ci și veșnice. Sau mai precis ar trebui să înțelegem că nimeni nu este stăpân pe nimic, căci Singurul Stăpân este doar Dumnezeu în timp ce noi suntem niște administratori ai unor bunuri străine, și în funcție de administrarea lor vom deveni și noi stăpâni peste ele în veșnicie: „Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău” Matei 25, 21.

Acest om bogat, binecuvântat de Dumnezeu și cu alte multe daruri, nu a cunoscut cuvântul Scripturii care spune că: „Bogația cuiva slujește la răscumpărarea lui” (Pilde 13, 8), și tot ceea ce primește omul de la Dumnezeu nu primește doar pentru sine, pentru a folosi în mod egoist ci pentru a folosi în scopul ajutorării aproapelui, așa încât darul trecător primit de la Dumnezeu, dacă l-a folosit după voia lui Dumnezeu, el să îl păstreze în veșnicie. Ori el tocmai aici a greșit și lipsindu-se de înțelepciunea dată de Dumnezeu a devenit nebun, crezând că dacă își adună comori pieritoare, le va avea pentru mulți ani, nu numai pentru trup, ci ceea ce este și mai grav ci și pentru suflet:

„Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te”.

Ori, deși el se vedea în odihnă, în desfătare și în veselie, dimpotrivă îl vedem aflat în dificultate, tulburat, folosind chiar cuvintele celor săraci: Ce voi face? Și toate acestea din cauză că el a uitat de veșnicie, a uitat de Dumnezeu care i le-a dăruit și a uitat și de sufletul său pe care l-a confundat cu trupul, care are nevoie de mâncare, băutură și odihnă. El nu prețuiește nici dragostea față de aproapele aflat în lipsă sau în suferință, dar nici răsplata pe care această dragoste o aduce. În lipsa lui de minte, el își adună pentru tot restul vieții sale, ca și cum ar lua ceva din cele ce se află aici pe pământ, și pentru că nu se gândește la veșnicie, el viața pe pământ o vede foarte lungă, ca și când veșnicia ar fi aici!

Dar iată că din porunca lui Dumnezeu, viața lui pe pământ tocmai s-a scurtat, atunci se poate pune întrebarea, hambare pentru roadele tale ai construit, dar anii vieții tale de unde îi vei lua? Căci Mântuitorul Hristos ne spune:

„Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi?”

Acest bogat și noi dacă urmărim judecătoria lui, când vom auzi cuvintele Domnului: „Căci flămând am fost și nu Mi-ați dat să mănânc, ce vom face? Într-adevăr diavolul în viclenia sa îl

ispitește pe om, și face ca mintea lui să fie copleșită de grijile acestei lumi, să se bucure la vederea țărinilor roditoare, spunând sufletului: ai multe bunătăți, mănâncă, bea, veselește-te, dar dacă vom avea înțelepciune nu trebuie să uităm că zilele vieții pământești sunt puține, iar sfârșitul nostru este necunoscut, de aceea moartea nu trebuie dată uitării de către cei muritori, pentru a nu ajunge nepregătiți în fața ei!

Viața unui om nu constă în mulțimea bogățiilor sale, care de fapt nu sunt ale sale, căci nu le putem lua cu noi și rămân în lume, ci în comorile strânse în hambarele de sus, unde bogățiile nu se strică, unde nici molia sau rugina nu le strică și unde nici furii nu le sapă și nu le fură. Acolo fiecare își va primi răsplata cuvenită vieții pe care a dus-o pe pământ și va primi dobândă la faptele sale.

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica a XXVI-a după Rusalii,

Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina,

Sf. Ev. Luca 12, 16-21, 23 noiembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Dregătorul bogat – păzirea poruncilor

„Ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?”
(Luca 18, 18-27)

Evangelhia de astăzi ne prezintă un tânăr dregător care se apropie de Mântuitorul cu o întrebare esențială: „Bunule Învățător, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?”. Este o întrebare

tău și pe mama ta.” Așadar, păzirea poruncilor este începutul mântuirii. Ele nu sunt simple reguli morale, ci căi de comuniune cu Dumnezeu și cu aproapele. Poruncile ne învață iubirea, dreptatea, curăția, ascultarea – temelii unei vieți sfinte.

Dar Mântuitorul arată că nu e de ajuns moralitatea exterioară: omul trebuie să se dezlipească și de iubirea de sine, și de iubirea de avere, ca să intre în libertatea iubirii dumnezeiești.

„Cât de greu vor intra cei ce au averi în Împărăția lui Dumnezeu...” Această frază nu e o condamnare, ci o constatare duhovnicească: cel care își pune nădejdea în bogățiile sale, își închide inima către Dumnezeu.

„Mai lesne este cămila să treacă prin urechile acului decât bogatul să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (Lc 18, 25) – imagine șocantă care vrea să spună că egoismul și mândria îngustează sufletul până nu mai rămâne loc pentru har. Dar Hristos adaugă imediat cuvântul nădejii: „Cele ce sunt cu neputință la oameni sunt cu putință la Dumnezeu.” Așadar, mântuirea nu se dobândește prin puterea noastră, ci prin

harul lui Dumnezeu primit prin credință și pocăință.

Cuvântul final al Domnului este mereu același: „Urmează-Mi!”. Aceasta este taina vieții creștine: nu doar a păzi porunci, ci a-L urma personal pe Hristos, cu toată inima. A-L urma înseamnă a renunța la ceea ce ne desparte de El – la mândrie, la iubirea de avere, la egoism. Înseamnă a ne lăsa mânați nu de lege, ci de iubire.

Sfântul Apostol Pavel spune: „Toată Legea se cuprinde într-un singur cuvânt: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți” (Gal 5, 14). Evangelhia dregătorului bogat ne cheamă la o viață de curăție, milostenie și libertate interioară. Nu bogăția ne desparte de Dumnezeu, ci lipsa de milă. Nu lipsa de avere ne mântuiește, ci inima smerită și iubirea față de aproapele. Cei care trăiesc poruncile și își deschid sufletul către Hristos primesc adevărata bogăție – pacea inimii și viața veșnică. Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica XXX după Rusalii,
30 noiembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

pe care fiecare dintre noi ar trebui să ne-o punem: Ce să fac pentru mântuirea sufletului meu?

Tânărul acesta nu este rău. Dimpotrivă, este sincer, moral și cu dorință de desăvârșire. El respectă Legea: „Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele.” Dar în inima lui se ascunde ceva ce nici el nu vede — atașamentul de avere, care îl împiedică să-L urmeze pe Hristos cu totul.

Mântuitorul nu-l osândește, ci îl privește cu dragoste (cf. Marcu 10, 21) și îi spune: „Încă una îți lipsește: vinde toate câte ai, împarte săracilor și vei avea comoară în cer; apoi vino și urmează-Mi.”

Domnul nu condamnă bogăția în sine, ci dependența de ea, legarea inimii de bunurile trecătoare. Omul bogat se întristează pentru că nu poate renunța la ceea ce îl stăpânește. Nu averea era problema, ci inima legată de ea. Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Nu bogăția te pierde, ci faptul că o iubești mai mult decât pe Dumnezeu.”

Mântuitorul îi amintește poruncile: „Să nu ucizi, să nu desfrânez, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl

Sf. Dumitru Stăniloae, Spre un ecumenism ortodox (4)

Capitolul 3, partea 2

Credința în Hristos nu este nici doar o atitudine sentimentală față de o imagine nedefinită a Lui, nici un ansamblu de afirmații care există de sine stătătoare, separate de Hristos, ca un sistem ideologic cu valoare proprie. Credința în Hristos este privirea statornică îndreptată spre chipul lui Hristos, așa cum a fost înfățișat prin tot conținutul Persoanei și al lucrării Sale mântuitoare. Adevărurile credinței, care

ne-au fost descoperite, exprimă tocmai acest chip bine definit al lui Hristos: toate principiile autentice și cuvintele misiunii și venirii Sale în lume, toate lucrările Sale mântuitoare și roadele operei Sale, care fac vizibile și concrete pentru noi multiplele aspecte și expresii ale Persoanei Sale. De aceea, credincioșii au datoria să studieze și să se îndemne unii pe alții să aprofundeze neîncetat conținutul nemărginit de bogat al Persoanei și al lucrării Sale, să-și reaprindă neconținut, prin studiu, iubirea și admirația față de El.

Credinciosul nu consideră adevărurile credinței, reflecțiile asupra lor sau cuvintele pe care le aude despre Hristos ca simple afirmații teoretice, ca idei interesante ori ca un volum de cunoștințe pe care îl au alții. El le face proprii, având convingerea că ele exprimă realitatea Persoanei mântuitoare a lui Hristos. Le face proprii și prin iubirea care se naște înlăuntrul lui din aceste adevăruri — iubire pentru El, pentru tot ceea ce a făcut și continuă să facă pentru noi. Le primește cu convingerea că credința în ele înseamnă credință în Hristos și în lucrarea Sa mântuitoare. Și că nu există altă cale, în afară de credința statornică în plinătatea Persoanei și a lucrării Sale, prin care omul să-și poată deschide inima către lucrarea vie a lui Hristos, împărtășindu-se împreună cu ceilalți în comuniunea Bisericii.

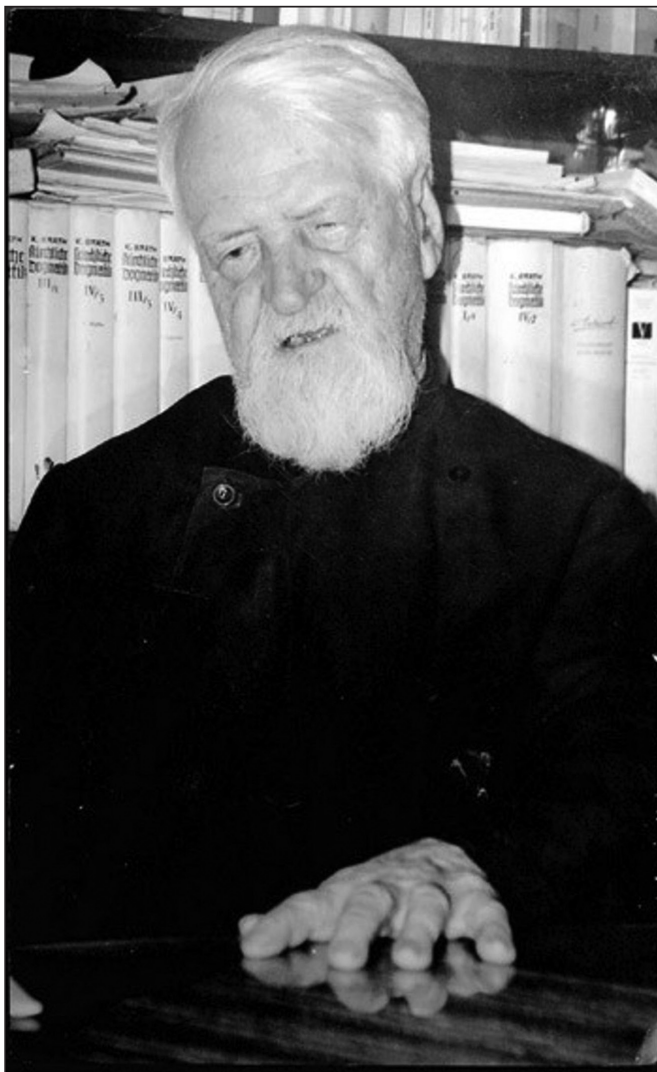
Sfântul Maxim Mărturisitorul consideră că în credință se unifică și se pun în lucrare toate puterile sufletului. Prin credință, sufletul se îndreaptă spre Dumnezeu și își găsește odihna în El, în Suprema Căuză mântuitoare¹.

Chipul Persoanei lui Hristos se întipărește în noi prin adevărurile credinței, care ne fac să așteptăm cu dor întâlnirea cu El. Credinciosul simte nevoia să se desăvârșească, să dobândească iertare și să confirme deplin aceste adevăruri printr-un act de unire a întregii sale fi-

ințe cu Hristos. Și chiar prin faptul că credem că toată această nevoie poate fi împlinită, arătăm că credem în plinătatea iubirii lui Hristos pentru noi. Mărturisim că El Însuși, dorind să Se dăruiască în întregime nouă, poate ajunge până la capăt în iubirea Sa și să facă pe deplin lucrătoare și desăvârșită lucrarea Sa mântuitoare — lucrarea iubirii Sale desăvârșite față de noi.

Însă această nevoie a unirii totale cu Hristos cuprinde în sine credința noastră în El. Ea arată că El Însuși este Cel care lucrează înlăuntrul credinței noastre; că El Însuși sădește, prin această credință, dorul unirii desăvârșite cu El, pentru că dorește ca noi să ne deschidem acestei uniri pe care El Însuși o caută. Împărtășirea euharistică cu Hristos este cuprinsă, în acest sens, în credința noastră în El. Chipul lui Hristos, care se întipărește în noi prin credință, inaugurează venirea Sa deplină înlăuntrul nostru și desăvârșita noastră transfigurare după chipul Său.

Când Hristos vine la noi prin Sfânta Euharistie, El împlinește, pe de o parte, dorul nostru de unire cu El — dor pe care El Însuși îl menține în noi prin credința noastră în El. Pe de altă parte, El confirmă și desăvârșește în noi chipul Său, care era deja imprimat înlăuntrul nostru prin credință, umplându-ne de prezența Persoanei Sale — acea Persoană atât de dorită de

¹ Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mistagogia* (P.G. 91, 677 BC; col. „Επί τας Πηγάς”, vol. 1, p. 144–146, l. 126–133): „Căci zicea că rațiunea are drept putere înțelepciunea, și că ea însăși, în potență, este rațiunea; forma ei de existență este fapta, iar lucrarea ei este virtutea. Iar credința este unirea launtrică și neclintită a înțelepciunii, a faptei și a virtuții — adică a puterii, a dispoziției și a lucrării — a cărei limită supremă este binele, întru care rațiunea, ajungând la sfârșitul mișcării sale, se odihnește. Căci Dumnezeu este Binele, spre Care, prin fire, tinde și se împlinește toată puterea oricărei rațiuni.”

Și tot acolo (P.G. 91, 681 B; „Επί τας Πηγάς”, vol. 1, p. 154, l. 207–213): „Astfel, când sufletul devine unit în înțelegere și se adună în sine și în Dumnezeu, rațiunea pe care o mai împărțea în multe prin cugetări, se oprește, căci își așază temelia în Cuvântul (Logosul) întâi și unic, Care este Dumnezeu. În El, într-o singură și negrăită simplitate, toate rațiunile (λόγοι) ființelor există și subzistă în chip spiritual, ca în Creatorul și Făcătorul tuturor lucrurilor”. (n.a.)

noi datorită așteptării, dar și datorită puterii care iradiază din Însuși Chipul Său și ne face să ne adunăm în jurul Lui prin credință.

Unirea cu Hristos în Sfânta Euharistie se săvârșește după o stăruitoare reflecție și o comuniune lăuntrică a credincioșilor întru El. Ea urmează după reaprirea iubirii noastre față de El — prin imnuri, prin citirea cuvintelor Sale din Sfânta Scriptură, prin mărturisirea credinței noastre în El, prin predica ce ne descoperă mereu noi laturi ale iubirii Sale pentru noi. După o suită de mișcări lăuntrice pline de evlavie și înălțare, care culminează în întâlnirea credincioșilor cu Hristos și în unirea lor cu El. După o supremă adevărire a unității credincioșilor între ei și cu Hristos, în flacăra cântării și a laudei comune aduse Lui.

Aceste suflete au lepădat, în felul lor, asprimă și despărțirea pe care o aveau între ele și față de Hristos, ajungând să devină, într-o măsură mai deplină, un singur Trup al lui Hristos. Ele poartă mai limpede întipărit în lăuntru lor chipul Lui, ca o imagine comună pecetluită în unitatea lor. În aceste suflete vine Hristos să Se întipărească și mai adânc prin împărtășirea euharistică.

Astfel, se împlinește cererea exprimată mai întâi de Sfântul Apostol Pavel² și, mai târziu, de Sfinții Părinți ai Bisericii, referitoare la întipărirea chipului lui Hristos în credincioși — la înălțarea lor la nivelul celor care poartă chipul lui Hristos, chip ce devine comun tuturor, adică chipul Bisericii. În „Constituțiile Apostolice”, se spune: „Alergați cu toții împreună la Biserica Domnului, pe care El a îngrijit-o cu Sângele Celui iubit, al lui Hristos, Cel mai întâi-născut decât toată făptura. Căci Biserica este Fiica Celui Preaînalt, care v-a născut cu dureri prin cuvântul Harului Său și care L-a plăsmuit în voi pe Hristos. Ați devenit purtători ai lui Hristos — sunteți mădulare sfinte și alese ale Lui, fără pată, fără întinăciune sau altceva asemenea. Sunteți sfinți și neîntinați, și împreună cu El ați devenit desăvârșiți în credință, după chipul lui Dumnezeu, Care v-a creat”³.

Sfântul Maxim Mărturisitorul descrie cu precizie, în Mistagogia sa, treptata înaintare a credincioșilor spre unirea duhovnicească cu

Hristos și spre unitatea dintre ei — o înaintare care își atinge punctul culminant în Împărtășirea euharistică. Este vorba despre progresul acelei stări în care toți poartă chipul lui Hristos, având aceeași privire atentă a Persoanei Sale și a lucrării Sale, primindu-L cu adevărat și în mod personal în însăși ființa lor: „Iar mărturisirea pe care o face întreg poporul la sfârșitul Sfintei Liturghii, prin cuvintele «Unul Sfânt» și cele care urmează, arată adunarea și unirea care se realizează mai presus de cuvânt și de gândire — adunarea tuturor celor care s-au desăvârșit înțelept și tainic, potrivit voii lui Dumnezeu, și unirea lor în simplitatea unică a Dumnezeului Treimic, care se va săvârși în chip tainic în veacul nepieritor al realităților spirituale. Credincioșii dobândesc curăția pe care o au puterile îngerești, contemplând în lăuntru lor, în chipul în care vor vedea în acel veac nepieritor, Lumina slavei nevăzute și negrăite. După mărturisirea «Unul Sfânt», ca și cum ar urma desăvârșirea tuturor, are loc împărtășirea cu taina Sfintei Euharistii. Sfânta Împărtășanie îi face [pe credincioși] asemenea cu propria ei fire și îi arată egali, prin har și prin împărtășire, cu Cel care este prin fire Bun, fără ca ei să fie lipsiți de nimic din El, atât cât este cu putință și îngăduit oamenilor. Astfel încât și ei înșiși să poată fi și să se numească dumnezei prin har, pentru că întreg Dumnezeu i-a umplut cu totul și n-a lăsat nimic gol în ei prin prezența Sa.”⁴

Sfântul Maxim Mărturisitorul spune, stăruind asupra rolului unității în credință și în cunoașterea care izvorăște din credință, pentru împlinirea unirii euharistice „în Hristos”: „Sărutarea duhovnicească, poruncită tuturor, preînchipeie și prefigurează armonia, unirea și identitatea în cuget, pe care toți o vor dobândi unii cu alții, în credință și în iubire, în vremea descoperirii bunătăților negrăite ale veacului ce va să vină, și prin care cei vrednici se vor face părtași Cuvântului și lui Dumnezeu. Gura este simbolul cuvântului; de aceea, toți cei care au împărtășire cu Cuvântul, fiind raționali, se sădesc unii în alții și în Însuși primul și unicul Cuvânt, care este Cauza oricărui cuvânt”⁵.

(continuare în pagina 20)

² Galateni 4,19: „Copiii mei, pentru care sufăr iarăși durerile nașterii, până ce Hristos va lua chip în voi”.

³ Constituțiile Sf. Apostoli, 2, 61, în col. P.G. vol. 1, col. 749 C-752 A.

⁴ Sfântul Maxim Mărturisitorul, Mistagogia, P.G. 91, 696D-697A (Επι τας πηγας, vol. 1, p. 208, I, 1-16).

⁵ Sfântul Maxim Mărturisitorul, Mistagogia, P.G. 91, 693D-696A (Επι τας πηγας, vol. 1, p. 200, I, 1-9).

Theologica

Sf. Dumitru Stăniloae, *Spre un ecumenism ortodox* (4)

(urmărire din pagina 19)

Iubindu-se unul pe altul, toți devin o singură gură sau un singur cuvânt (rațiune), care se unește cu Logosul, din Care provine orice cuvânt (rațiune). Căci toți devin o singură minte, care se unește Mentea divină (Nous), din Care provine orice minte. Iar ceea ce îi unește în cuvânt și în minte este iubirea pe care o au între ei și față de Logosul și Nousul din Care au ieșit ei înșiși — ca ființe raționale care vorbesc și gândesc.

Vorbind limpede, Însuși Dumnezeu Logos îi ridică pe credincioși la unitatea credinței, prin cuvintele și citirile Sfintei Liturghii — aceste manifestări ale unicului Logos, Care este Hristos Însuși. El îi conduce spre unitatea credinței, spre armonia cuvintelor și a gândurilor și spre comuniunea euharistică cu El, fiind El Însuși Subiectul concret și Izvorul tuturor acestor cuvinte și gânduri. „După citirea Sfintei Evanghelii”, spune Sfântul Maxim, „Logosul vederii duhovnicești, Care coboară din cer asupra lor [a credincioșilor - n.n.], asemenea Arhiereului din tronul Său, liniștește gândirea trupească, ca pe aceea a lumii simțurilor. El îndepărtează gândurile care zboară încă la cele pământești și îi conduce de aici pe credincioșii care și-au închis simțurile, spre vederea duhovnicească a realităților inteligibile și a rațiunilor (λόγοι), prin închiderea simbolică a ușilor și prin intrarea (Vohodul) Sfintelor Taine. Apoi îi învață tainele negrăite, fiindcă au ieșit deja din trup și din lume, s-au adunat în inimile lor prin sfânta sărutare a păcii, și s-au unit între ei și cu Hristos. Și, aducându-l recunoștință pentru nenumăratele Sale binefaceri, Îi oferă o mărturisire euharistică a mântuirii lor — mărturisire care anticipează Simbolul dumnezeiesc al Credinței. După aceea, El îi conduce către Dumnezeu Tatăl, după ce i-a înfiat prin Duhul Sfânt, prin rugăciunea care i-a făcut vrednici să-L numească «Tată». Și de aici, după ce au trecut cu pricepere duhovnicească dincolo de toate rațiunile care se ascund în fapte, îi călăuzește spre a întâlni prin necunoaștere (ἀγνοσία) Necunoscuta Unime, prin cântarea „Unul Sfânt”, și prin cele ce urmează, îi îndrumă pe aceia care, prin har, s-au unit și, prin

împărtășire, s-au asemănat pe cât este cu putință cu unitatea neîmpărțită [a Dumnezeirii - n.n.]”.

De la cunoașterea lui Hristos prin credință, care nu este lipsită de o anumită prezență lucrătoare a Lui, până la comuniunea euharistică cu El, care nu este lipsită de o profundă spiritualitate, se află, mai curând, o gradare a prezenței și a unirii cu Hristos. Așa cum, înainte de venirea Sa trupească și văzută, Cuvântul lui Dumnezeu a venit duhovnicește la patriarhi și la profeți, preînchipuind tainele venirii Sale, tot astfel învățătura Sa din Evanghelii anticipează venirea Lui în dumnezeiasca Euharistie, căci învățătura evanghelică este ea însăși o venire a lui Hristos la cei care cred în El.

Nu ajungem însă la unirea deplină cu Hristos și între noi în Hristos, decât numai dacă depășim, împreună cu depășirea îngâmfării propriilor opinii, și egoismul care se manifestă prin satisfacerea plăcerilor și a patimilor trecătoare.

Înaintarea noastră în unitatea credinței cere, în același timp, și un efort ascetic. Sfântul Ioan Gură de Aur insistă asupra acestor două aspecte, dar mai ales asupra necesității strădaniei de a depăși egoismul care se arată prin plăceri și patimile trecătoare. El scrie: „Iuda a luat parte la împărtășire, și ieșind, L-a vândut pe Iisus — ca să înveți că diavolul se aruncă mai cu putere asupra celor care se împărtășesc cu nevrednicie, și că aceștia își aduc lor o osândă mai mare. Căci, așa cum hrana trupească, atunci când ajunge într-un stomac bolnav, agravează boala, tot așa și Hrana Duhovnicească, când cineva se împărtășește cu nevrednicie, adună asupra lui o mai mare judecată. Nimeni, așadar, să nu păstreze în el gânduri rele, ci să ne curățim inimile. Hristos a pățit de bunăvoie, ca să dărâme zidul despărțitor și să unească cele pământești cu cele cerești, ca să te faci pe tine, care erai vrăjmaș și potrivnic, partaș al prieteniei îngerești. Și dacă Hristos Și-a dat sufletul pentru tine, iar tu rămâi în vrăjmășie cu fratele tău, cum vei putea să te apropii de Sfânta Masă a Păcii?”

(Va urma)

Traducere: Prof. Mihai Ionuț Coană

⁶ Sf. Maxim Mărturisitorul, Mistagogia, în P.G. (vol. 91), col. 692 B–C, în col. „ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΠΡΗΛΑΞΙ”, vol. 1, p. 186–190, rd. 4–27.

⁷ Vezi Sf. Maxim Mărturisitorul, Capete despre teologie și despre iconomia întrupării Fiului lui Dumnezeu (gnostice), cartea a II-a, capitolul 28, în P. G., vol. 90, col. 1137.

⁸ Sf. Ioan Gură de Aur, Omilia a II-a la Cina dumnezeiască și tainică a Mântuitorului, în ediția Bareille, Oeuvres complètes de Saint Jean Chrysostome, vol. 3, p. 654.